

2 Corinthians

Pipa 2 Karinji-wardingki-patuku

Pipa jinta-kari ngula-jana

Puurlurlu pantirninarla

yilyajarra yapa

Karinji-wardingki-patuku

nyurru-wiyi

Nyiya-kurlu yimi nyampu?

Nyampuju ngulaju pantirninarla pipangka yIRRARNU Puurlurlu Kurdungurlu Wiringki ngulalparla ngurrararla Majatuniyarla jirrngaNYA nyinaja Timijiki. Pantirninarla-jana yimiji yIRRARNU puranjakungarduyu-patuku Kirijini-patuku ngulalpalu kirringka Karinjirla nyinaja, ngulaju yangka-patuku-yijala kuja-jana pantirninarla pipa-karirla yIRRARNU jinta-kurlu yirdikirliji 1 Karinji-wardingki-patuku, ngulanya kuja karlipa yirdi-mani.

Puurlurlu kuja-jana pantirninarla pipa nyampu yimi yIRRARNU nyanungu-patuku, ngulaju wajampa-jarrijalpa-jana kujalpalu nyiyarningkijarraku warntarlarlu manngu-nyangu. Panu-karirlili warntarlarlulu Puurlu manngu-nyangu kula-nganta nyanunguju Jijaji Kiraji-kirlangu-wangu puranjakungarduyu-wangu. Panu-karirlili warntarlarlu manngu-nyangu yalumpu kujalpa-jana nganta nyanungurlu Puurlurlu yimi-ngarrurnu Yimi

Ngurrju jungarni-wangurlu warntarlarlu. Kujangkarlunya kulalu nyanunguju panu-karirliji yijardurlu purda-nyangu yangka kuja-jana nyarrpa wangkaja kamparru-wiyi.

Puurlurlu-jana yimi nyampu pipangka pantirninarla yirrarnu yungu-jana milki-yirrarni nyanungu-patuku yangka jungarni yungulurla Kaatuku nyinami nguru majupuru yungulurla ngurrju nyanungukujuku wardinyi nyinami. Puurlu-jana ngampurrrpa wita wangkaja nyanungu-patuku warrki-kirli nyanungu-nyangu-kurlu ngulaju yungulu ngenji-wangkanja-wangurlu yampimi. Manu ngampurrrparlu-jana payurnu talaku yungulu-jana tala warru ngayi-mani puranjakungarduyu-patuku ngulalpalu nyinaja Jurujulumurla marlajarra nyiyarningkijarra-wangu. Kujarlanya-jana yimi nyampuji pipangkaju Puurlurlu yirrarnu pantirninarla.

¹ Ngajurna Puurlu Kurdungurlu Wiri. Kaaturluju milarninarla ngajuju yajarnu. Kujarlanya, Jijaji Kirajiki karnarla jalanguju marlaja warrki-jarri Kurdungurlu Wiri-juku Kirijini-patu-kurluju. Timiji ngalipakupurdangka Kirijini, ngulaju kaju jirrnganja pipa-kurramani yimi. Jirramarlu-juku karnalu-nyarra pipa-kurra-mani nyurrurlaku Kirijiniki Karinji-wardingki-patuku manu panu-karirlanguku Kaatu-kurlanguku yangka kuja kalu nyina kirrikari kirri-karirla ngurrararla Kiirijirlaju.

² Ngaju karnalu-nyarrarla wangkami ngalipakupalanguku Wapirraku manu Jijaji Kirajiki

Warlalja-Wiriki kujanya, "Payirni karnangku-pala yungunpala-jana yimiri nyina Karinji-wardingki-patuku yapaku. Kujarlaju yungungkulu marlaja nyinami rarralypa ngurrju-nyayirni tarnnga-juku."

Kaaturlu kanganpa pirrjirdi-mani wuurnpa-puruju

³ Ngalipa Kirijini-patu, pulka-pinyirliparlajinta Kaatuku ngularla Kirda-nyanu Jijaji Kirajiki Warlalja-Wiriki. Kaatuju ngalipa-nyangu Kirdana, ngulaju kanganpa yimiri nyina ngalipaku yungurliparla marlaja nyina pirrjirdi-nyayirni nyanunguku.

⁴ Kirijiniji karlipa marda nyina wuurnpa-puru. Nyangurla-puka kajilparlipa wuurnpa-puruju nyinayarla, ngula-puruju kapu-ngalpa Kaaturluju pirrjirdi-mani, ngula-piyarlu-yijala yungurlipa-jana pirrjirdi-mani panu-karirlangu yapa-patū wuurnpa-puru.

⁵ Ngaliparlu Kirijinirli, murrumurru karlipa-nyanu purda-nyanyi Jijaji Kiraji-piyarlu ngula-nyanu purda-nyangu murrumurru nyanungurlu. Ngula-puruju, Kaaturluju pirrjirdi-manulpa. Jalanguju, jintangkalku-juku karlipa nyina ngalipa Jijaji Kiraji-kirlangurla. Kujarlaju, Kaaturlu kanganpa pirrjirdi-mani murrumurru-puruju nyanungu-piya.

⁶ Ngaju karnarla wuurnpa-puruju Kaatuku warrki-jarri-juku ngulaju yungu-nyarra pirrjirdi-mani Kaaturlu tarnnga-juku miyalu ngurrjkarda. Nyurrurlarlangu kajinkili wuurnpa-puru nyinami ngaju-piya, ngula-puruju kapu-nyarra

Kaaturlu pirrjirdi-mani ngaju-piya, ngulaju yungunkulurla wala-juku nyina tarnnga lani-wangu.

⁷ Milya-pinyi karna-nyarra pirrjirdi-juku. Wuurnpa-puruju yungunkulu purami-juku. Kaatuju tarnngangku-juku jutu-pinja-wangurlu. Junga kankulu wuurnpa-puruju nyinami ngaju-piya. Ngula-puruju kapu-nyarra pirrjirdi-mani ngaju-piya Kaaturluju. Ngulaju junga!

*Kaaturlulpa warrawarra-kangu Puurlu
wuurnpa-puruju*

⁸ Ngajukupurdangka-patu Kirijini-patu, yimi-ngarrirni karna-nyarra ngularna nyarrpa-jarrija ngurrara-karirla Yajiyarla, ngulaju yungurna-nyarra yimi-ngarrirni. Kula-nganta kapurna paliyarla. Kularna wilypi-pardiyarlarra wuurn-parlaju.

⁹ Yuwayi, junga kujaju! Kapurna paliyarla-jala Yajiyarlaju, kula-ngantaju nganangku juyurdurlu yunparnu. Wuurnpa-puruju kularnaju wilypi-mantarla ngajuju, lawa. Ngarirna payurnu Kaatu kapuru nyinanja-wangurlu. Nyangurlu kanganpa jintangku wankaru-mani palinja-warnu. Kujarlanyarnarla wala nyinaja-juku.

¹⁰ Ngajuju mardarnu Kaaturlu wankaru-juku palinja-wangu-juku. Parra-kari parra-kari kapuju mardarninja-yani wankaru-juku ngurrju-juku. Kujarlaju, kapurnarla wala nyinanja-yani tarnnga!

¹¹ Yuwayi! Tarnngajukulurla wangkaya Kaatuku ngajuku. Kujarlaju kapuju pirrjirdi-maninjarla warrawarra-kanyi parra-kari parra-

kari. Ngula-jangkaju, panu-jarlurlu yapangku kapulurlajinta pulka-pinyi Kaatuku.

*Puurlu-jana jungarni jirrnganja warrki-jarrija
Karinji-wardingki-patuku yimirr-yinja-wangu*

¹² Kaatuju kaju yimiri nyina ngajuku, ngula-warnu karnarla jungarni-nyayirni warrki-jarrimi. Kula karna ngaju warrki-jarrimi panu-kari-piya yimirr-yinja-palkapiya yangka kuja kalu-nyanu pinangkalpangarrirni, lawa. Ngulangkanya karna wardinyi-jarri. Nyurrurlarlu ngalya-karirli yapangku kankujulu nganta manngu-nyanyi nganta karna-nyarra yimirr-yinyi. Lawa! Nyurru-wiyi yangka kamparru-wiyi, kularna-nyarra yalumpuju yimirr-yungu ngajulurlu yangkangka nyurrurla-nyangurla Karinjirla, jungarnilparna warrki-jarrija junga-nyayirni! Kujarlaju karna nyina kurnta-wangu-juku.

¹³ Nyampurla pipangka, ngari karna-nyarra yirrarni jaru yungunkujulu ngaju milya-pinyi manu manngu-nyanyi jungarnirli. Nyiyarningkijarra yungunkulu milya-pinyi pipangka ngula karna yirrarni.

¹⁴ Jalangu kankujulu milya-pinyi wita-kari wita-kari ngajuju. Jijaji Warlalja-Wiri, yangka kaji pinarni yani nyampu-kurra nguru-kurra, ngula-jangkaju kapunkujulu milya-pinyi-nyayirni ngajuluju. Ngula-jangkaju, kapurlipanyanu wardinyi-jarri wungulku-juku.

¹⁵ Ngula-jangkanya kapurna-nyarra jirramaku yantarlarri nyurrurlaku nyanjaku manu pirrjirdi-maninjaku.

16 Yangka kujarna yanu nguru-kari-kirralku Majatuniya-kurra, kapurna yantarlarni nyurrurla-nyangu-kurra-wiyi nyurrurlaku pirrjirdi-maninjakuju. Ngula-jangkaju, kapurna-nyarra pina-yantarla Majatuniya-jangkaju pina-pirrjirdi-maninjaku manu payirninjaku yungunkujulurla jintajinta-mani talaku wurnakungarnti Jurdiya-kurraku kulpari yaninjakungarntiki.

17 Ngalya-kari kankujulu nginji-wangka ngajuku, nganta kankujulu kapuru nyinami nyarrpa kuja karna-nyarra wangka, manu nganta karna manngu-nyanyi Kirijini-wangu-piyarlu nganta.

18-20 Kaaturluju kaju milya-pinyi jungarna-nyarra wangkaja kapurna-nyarra yantarla. Kularna-nyarra yimirr-yungu yimi jirrama-kurlurluju. Kari-nganta kapurna yantarla nyurrurla-nyangu-kurraju! Kula karna-nyarra wangka nyurrurlakuju kuja-purda-kari kuja-purda-kari, lawa. Ngajulu karna-nyarra warrarda wangka nyurrurlaku Jijaji-piya yangka kuja kanganpa ngalipaku wangka jungarni-juku. Nyiyarningkijarra kuja kanganpa Kaaturlu jangku-pinyi ngalipaku yinjaku, ngulaju Jijaji Kiraji-kirlirli kanganpa yinyi ngalipakuju junga! Manu kanganpa milki-yirrarni Kaatu yimiri-nyayirni. Kujarlaju, kuja karliparla wangkami Kaatuku, wangkami karliparla Jijajirla yirdi wiri-nyayirnirla ‘Ngula-juku ngurrju!’ yungurliparlajinta pulka-pinyi Kaatuku! Jilpanarlu, Timijirli manu ngajulurlu, yimi-ngarrurnurnalu-nyarra Jijaji Kiraji-kirli Kaatu-kurlangu-kurlu Ngalapi-nyanu-kurlu.

21 Kaaturlu kanganpa jintu-mani Jijaji Kirajiki-kirra jintawarlayi-jiki, nyurrurla yapa-patu manu nganimpaa Kurdungurlu-patu Wirriwiri. Kaaturlu nyanungu-miparlu-ngalpa ngalipaju yiringi-manu yungurliparla nyinami manu warrki-jarrimi nyanunguku.

22 Ngalipajurliparla Kaatuku warlalja. Ngulangkanya-ngalpa yirrarnu murru-piya nyanungu-nyangu, ngulaju murru-piyaju Pirlirrpaa nyanungu-nyangu kaninjarni Kirijinirla. Pirlirrpaa Kaatu-kurlangu-kurlurru karlipa milya-pinyi nyiyarningkijarra kapungalpa yinyi ngaka-kari kuja-ngalpa jangkupungu nyurru-wiyi.

23 Kaaturluju kaju milya-pinyi junga karna-nyarra yimi-ngarrirni: Kajirna-nyarra yantarlarri nyurrurla-nyangu-kurra Karinji-kirra Majatuniya-wangurla-wiyi, ngulaju kapurna-nyarra miyalu maju-mantarla. Kuja-kujakujurna nyinaja nyampurla-juku yaninjarra-wangu.

24 Nyurrurla ngula-juku kankulurla ngungkurr-nyinami Jijaji Kirajiki, manu nyurrurla kankulurla ngula-juku nyinami pиррjirdi nyanunguku. Ngulakuju kula karna-nyarra jinyijinyi-mani yungunkulu nyinami ngaju-piya, lawa. Ngari karna-nyarra jirrngaŋja warrki-jarrimi yungunkulu nyinami wardinyilki.

2

1-2 Nyampunyarna-nyarra manngu-nyangu wurnakungarntirli, “Kajilparna pina-yantarla Karinji-kirra, kajikarna-nyarra marda

pirlirrpaju maju-manirra nyurrurla Kirijini-patuju. Lawa kujaju! Kajilparna-nyarra marda pirlirrpaju maju-mantarlarra, kulalpankujuju nyarrparlulku ngajuju wardinyi-mantarlarri." Kujanyarna manngu-nyangu kanunju-karirli.

³ Nyurrurlarluju yungulpankujuju wardinyi-mantarla. Kajirna kutu yantarlarra nyurrurla-nyangu-kurra pipa pantirninja-wangurla-wiyi, ngulaju kapunkujuju maju-mantarla marda pirlirrpaju. Kuja-kujakunya, nyinajalparna nyampurla-juku yaninja-wangu, manurna-nyarra yimi-wiyi pipa-kurra-manu nyurrurlakuju. Nyampunyarna ngajuju manngu-nyangulku: Kajilparna ngaju-wiyi wardinyi nyinakarla, ngulakuju kajikankulu nyurrurlarlangu wardinyilki nyina.

⁴ Yangka pipa yali kujarna-nyarra kamparru-wiyi yilyajarra, ngula-purujulparna miyalu maju nyinaja. Ngulaju wajampa-nyayirnirlirna-nyarra jaru yirrarnu nyurrurlaku yulanjakarrarlu. Ngulaju kula nyurrurlaku muntuku-maninjaku, lawa. Nyurrurlaku karna-nyarra yulkami-nyayirni. Kujarlanyarna-nyarra pipaju pantirninjarla yirrarnu.

Puurlujurla yawuru-jarrija yaliki yapaku yangka kuja-jana muntuku-maninjarla kurntaku ngurrju-manu Kirijini Karinji-wardingki-patu

⁵ Nyurrurlarlu-jala kankulu milya-pinyi yapa yangka kuja-nyarra yapangku muntuku-maninjarla kurntaku ngurrju-manu nyurrurla. Ngari karna-nyarra kuja wangkami: Yalirli

yapangku, kulaju ngaju kurntaku ngurrju-manu, nyurrurla-nyarra kurntaku ngurrju-manu.

6 Nyurrurlarlu, ngula-jukunkulu ngarrurnu jungarni-jarrinjakuju kulungku. Ngulaju ngula-juku! Jalangulku karna-nyarra nyampu wangka: Yampiyalu, pina-ngarririnja-wangurlu!

7 Kala kajilpankulu ngarrikarla yarda, kajika muntuku nyinami miyaluju rdinyilpa-juku maju kaji-wangu nganta. Kuja-kujakuju, pinalu kangkarni yawuru-maninjarla yungu pina-yanirni ngurrjulku.

8 Wangkayalurla kuja, "Pina-yantarni, yulkami karnangkulu kutu!"

9 Nyurrurlarlu, yungulpankujulu purda-nyangkarla wilji-wangurlu. Kujanyarna-nyarra pipangka yirrarnu jaru, ngulaju yungurna-nyarra milya-pinyi ngajulurlu kajikankujulu purda-nyanyi-japa jukuru-jarrinja-wangurlu-japa.

10-11 Jijaji Kirajirli kaju milya-pinyi jungarni wangkanja-panu. Kajilpankulu yapa wilji-warnu yawuru-jarrinjarla pina-kangkarlarni, ngulakuju ngajurlangu kajikarnarla yawuru-jarri. Mardaju yangkaju yaliji nginji-wangkaja ngajukuju, marda lawa-juku, karija. Ngari karnarla yawuru-jarrimi kutu yungurna-nyarra wurdujarra-maninjarla mardarni jintawarlayilki Juju Ngawu-kujaku. Yuwayi, yangkaju yali Juju Ngawu karlipa milya-pinyi-jala nyarrpa kuja-ka nyanungurlu manngu-nyanyi. Nyanungurlu kangalpa manngu-nyanyi ngalipaju yungu nganta-ngalpa karlirr-mardarni Kaatu-kujaku. Kujakujurnarla

ngampurrrpa-wangu nyanungukuju. Yaliki yapaku, kajilparnarla jurnta nyinayarla yawuru-jarrinja-wangu, ngulaju kajika-ngalpa panu-juku karlirr-kanyi Jujungku. Kuja-kujakuju karnarla yawuru-jarrimi yapaku yaliki.

Puurlu-jana wangkaja Karinji-wardingki-patuku kuja yangka yanu Turaja-kurra

¹² Ngularna yanu kirri-kirra Turaja-kurra, ngulangkajurna-jana yirri-puraja Jaru Ngur-rju Jijaji Kiraji-kirli Warlalja-Wiri-kirli yapaku panuku. Ngulakungarntiji-jana langaju raa-pungu nyurru-juku Jijajirli yungujulu purda-nyanyi.

¹³ Ngulangkaju Turajarla, kularna Tayituju ngalipakupurdangka parlu-pinjarla nyangu, lawa. Kujarlaju, miyalujurna maju-jarrija. Ngula-jangkaju, jakuru-pungurna-jana Kirijini-patu, nguru wiri-kirra Majatuniya-kurrarna yarnkajarra yungurnarla warru nyanyi Tayitujuku.

Jijaji Kiraji, ngulajulpa-jana nyinaja Warlalja-Wiri Puurluku manu Kurdungurlu-patu-kariyi-nyanuku Wiriwiri-kariyi-nyanuku

¹⁴ Ngalipa jintawarlayi yungurliparla yati-wangka Kaatuku pulka-pinjarla. Jijaji Kirajiji nyurru-juku yirrarnu wiri-nyayirni, kankarlarni-nyayirni-ka nyina Warlalja-Wiriji kingi-piya, manu karla Juju Ngawurlangukuju wiri-jiki nyina. Nganimpaju Kurdungurlu-patu Wiriwiri, ngulaju karnalu nyina Jijaji Kiraji-kirlangu warrkini-patu pirijina-piya-patu. Nyanungurlunya kanganpa yilyami

Yimi Ngurrju-kurlu kirri-kari kirri-kari-kirra. Yimi Ngurrju ngulaju ngurrju-nyayirni kula-nganta jujuminyiminyi-piya kuja-ka parntirrkarri. Yapangkuju kalu purda-nyanyi yaliji Yimi Ngurrju, manu kalu milya-pinyi kujaju ngurrju-nyayirni.

¹⁵ Nganimpa Kurdungurlu-patu Wiriwiri, ngulaju kanganpa yinyi Jijaji Kirajirli Kaatuku nganayi kuyu warntarri-piya ngulalpalurla purranjarla yungu Kaatuku nyurru-wiyi yimirimaninjaku. Panu-kari yapa kuja kajana Kaaturlu muurlparlu mardarni, manu panu-kari ngula kalurla jurnta yanirra-juku kuja-purda-kari, ngulakuju karnalu-jana jintawarlayiki-jiki Yimi Ngurrju yimi-ngarrirni.

¹⁶ Yapa ngula kalu yanirra kuja-purda-kari Kaatu-kujaku, purda-nyanyi-yijala kalu Yimi Ngurrju. Ngula-jangkaju, maju-pajirni kalu Yimi Ngurrjuju nganayi kuyu-piya ngula-ka pukulyu-jarrinjarla parntimi, ngula-piya. Yapa ngalyakari ngula kajana Kaaturlu mardarninja-yani, purda-nyanyi-yijala kalu Yimi Ngurrju. Ngula-jangkaju, wangkami kalu kuja, "Yimi Ngurrju, ngulangku kangalpa wankaru-mani. Ngulaju ngurrju-nyayirni kula-nganta-ka marna parntimi ngapa-warnurla." Ngulaju junga. Yungurliparla yati-wangka Kaatuku pulka-pinjarla!

Kala nganimpa Kurdungurlu-patu Wiriwiri, kajilparnalu nyinayarla Jijaji Kiraji-wangu, kujarlaju kulalparnalurla jungarni warrkjariyarla.

¹⁷ Ngalya-kari nyurrurla yapa marda kankulu-nganpa ngingi-wangka nganimpaku

Kurdungurlu-patuku Wiriwiriki, kula-nganta tala-mipaku karnalu-nyarra yimi-ngarrirni Yimi Ngurrjuju Jijaji Kiraji-kirli. Panu-karirli kalu-nyarra payirni talaku yinjaku yimi yirri-puranjakungarntirli. Kala nganimparlu, kula karnalu-nyarra japirni talaku kuja-piyarlu. Kaaturlu-nganpa yiringi-manu yungurnalu-jana Jijaji Kiraji-kirlangurlu warru yimi-ngarrirni kutu Yimi Ngurrju. Manu kanganpa nyanyi nganimpa kuja karnalurla warrki-jarri jungarni.

3

*Kaatu-kurlangu kuruwarri jalangu-warnu,
Pirlirrparlu nyanungu-nyangurlu kangalpa yinyi*

¹ Wangkami kankulu wiri nganta karnaju pulka-pinyi. Kala ngajuju, milya-pinyi kankujulu Kurdungurlu Wiri. Kularna panu-kari-piya ngula kalu-nyanu nganta Kurdungurlu Wiri nganta ngarrirni. Pipa kalu-nyarra milki-yirrarni nyanungu-nyangu-kurlu yirdi-kirli nyanjaku yungunkulu-jana nganta milya-pinyi Kurdungurlu Wiriwiri nganta kuja kalu nyina. Kala ngajulurlu, kula karna-nyarra payirni yungunkujulu yinyi pipa ngula-piya yungurna-jana warru milki-yirrarni, lawa.

² Nyarrpara pipa ngaju-nyanguju kuja karna-jana warru milki-yirrarni pipa yapakuju? Lawa kujaju. Nyurrurlankujulu pipa-piya yimi-kirli-piya kujaju Kaaturlu yirrarnu ngaju-nyangurla kurturdurrurla. Kuja kalu-nyarra nyanyi yapa-patu-karirli, kujarlaju manugu-nyanyi kajulu ngajuju Kaatu-kurlangu Kurdungurlu Wiri.

3 Manu kalu-nyarra milya-pinyi nyurrurlar-langu kuja kankulu nyina pipa-piya yimi-kirli kuja Jijaji Kirajirli yirrarnu. Kula nyanungurlu yirrarnu yimi pirlingka yurlpa-kurlurlu. Kurturdurrurla yirrarnu nyurrurla-nyangurla Pirlirrpa Kaatu-kurlangu-kurlurlu kuja-ka JUKURRARNU nyina Kaatuju. Ngulanya nyurrurlaju pipa-piya kuja karna-jana milki-yirrarni yapaku nyampurlaku.

4 Nyarrparla karna nyampu wangkami kuja? Ngulaju Jijaji Kirajirli kaju nguru-yirrarni ngajuju yungurnarla wala nyinami Kaatuku. Ngularra-warnunya karna nyampurraju wangka.

5 Ngajulu, kula karna pinangkalpa nyina Yimiki Ngurrjuku warru yimi-ngarrirrinjaku. Kaaturlu kaju nyanungu-miparlu pirrijardi-mani warrkikiji, ngula-warnuju karnarla wala nyina.

6 Kaaturluju yiringi-manu ngajuju yungurna-jana yapaku warru yimi-ngarrirni kuruwarri jalangu-warnu ngulangkuju yungu-jana yapaju wankaru-juku mardarni. Kuruwarri yangka nyurru-warnu kujarla yungu Mujujuku, ngulaju panu jaru-kurlu. Ngulaju kajirlipa jungarnirli purami, kapurlipa palimi-juku. Kala jalangu-warnu kuruwarri, ngulaju-ka Pirlirrpa mardarni Kaatu-kurlangu. Ngulaju kajirlipa mardarni, kapurliparla marlaja nyinami wankaru-juku.

7 Kuruwarri nyurru-warnu, kajilpa nganangku-puka purayarla, kulalpa mardakarla palinja-kujakuju. Kaaturlu ngula jarnturnu kuruwarri pirlingka, ngularla yungu Mujujuku,

ngulaju-nyanu milki-yirrarnu mirilmiril-karrinja-karrarlu. Ngula-jana Mujujurlu milki-yirrarnu kuruwarri pirlingka Yijirali-pinkiki, yinngirri nyanunu-nyangu ngula-jangkajulpa mirilmiril-karrija-nyayirni panungka yapangka. Kujalpa yinngirriji mirilmiril-karrija-nyayirni, ngula-jangkaju, wita-kari wita-karilpa lawajarrinja-yanulku. Ngula-puruju, yapangkuju kulalpalu nyangu-juku nyanunuju yinngirriji.

⁸ Kuruwarri nyurru-warnu, ngurrju-jalalpa ngunaja. Kala kuruwarri jalangu-warnu, kuja kanganpa Pirlirrpaa Kaatu-kurlangurlu kanyirni, ngulaju ngurrju-nyayirni nyurru-warnu-piya-wangu! Ngulakuju kapurliparla ngurrju-nyayirni marlaja nyina.

⁹ Kuruwarri jalangu-warnu, ngula-kurlurluju kanganpa Kaaturluju jungarni-pajirni. Ngulaju ngurrju-nyayirni nyurru-warnu-piya-wangu! Yuwayi, kuruwarri nyurru-warnu ngulajulpa ngurrju-jala ngunaja, kala ngula-kurlurluju kanganpa Kaaturluju maju-pajirni. Kuruwarri jalangu-warnu ngulaju jarra-nyayirni-wangu-piya. Ngulangkuju kanganpa mardarni ngalipa.

¹⁰⁻¹¹ Yangka nyurru-warnu kuruwarri, ngulaju-ngalpa jarra-jarrija ngari wita-karijuku, manulpa-ngalpa jurnta marra-pardinjayanu. Kala kuruwarri jalangu-warnu, ngulaju kanganpa jarra-jarri wiri-juku tarnnga-juku.

¹² Kuja-ngalpa yilyajarni Pirlirrpaa Kaaturlu kuruwarri-kirli jalangu-warnu-kurlu, kuja-warnuju kapurliparla jirrnganja nyina tarnnga-juku. Ngula-warnurla karna lani-wangu nyinami pirrjirdi, kapurna-jana Yimi Ngurrju

yimi-ngarriirni yapaku.

¹³ Kularna yangka Mujuju-piya ngula-nyanu parnta-yirrarnu yinngirriki wawarda wita yapa-kujakuju nyanya-kujakuju. Kaji karriyarla yinngirriki parnta-yirrarninja-wangu, ngulaju ya-pangku kapulu nyangkarlarra yaliji jarra ku-jalpa lawa-jarrinja-yanu. Kuja-kujakuju-nyanu parnta-yirrarnu Mujujurluju wawarda wita.

¹⁴⁻¹⁵ Yangka-paturlu Yijirali-pinkirli kujalu nyangu Mujuju kuruwarri-kirli, ngulajulpalu langaju tirnngi-nyinaja, manu kulalu manngu-nyangu kuruwarriji. Manu jalangurlangu, kuja kalu Juwu-paturlu nyanyi nyurru-warnu kuruwarri, ngulaju kula kalu milya-pinyi-juku kula-nganta nyanungurra-nyangu langaju tirnngi-juku. Jijaji Kiraji-miparlu kajana langaju rurrpa-mani milya-pinjakuju.

¹⁶ Ngana-puka yapa kajirla pina-yanirni Warlalja-Wiriki Jijajiki, ngulaju Jijajirli kapu langaju rurrpa-mani purda-nyanjaku yungu purda-nyanjarla milya-pinyi kuruwarri nyurru-warnu.

¹⁷ Warlalja-Wiri Jijaji, ngulaju Pirlirrpa Kaatu-kurlangu. Nganangku-puka kaji purda-nyanyi wilji-wangurlu Pirlirrpa Kaatu-kurlanguju, ngulaju-ka rarralypa nyina. Kujarlanya-ka jungarnirli manngu-nyanyi kuruwarri nyurru-warnu.

¹⁸ Ngalipa Kirijini-patu ngulaju kularlipa yangka Mujuju-piya ngula-nyanu parnta-yirrarnu yinngirriki wawarda wita. Ngulaju jintawarlayi karlipa nyinami langaju langarrpa. Kujarlaju karlipa Jijaji-piya-jarri yungurlipa

karri yartarnarri wiri-jarlu-kurlu nyanungu-piya. Jalanguju karliparla ngurrju-karrikarrilki marlaja nyina. Ngaka-kari Kaaturlu kapu-ngalpa kurruly-kijirni yungurliparla marlaja nyinami yartarnarri wiri-jarlu-kurlu Jijaji-piya ngula-ka Pirlirrpa nyanungu nyina.

4

Puurlurlu-jana Yimi Ngurrju yirri-puraja Kaatu-kurlu kuja-ka mirilmiril-karri.

¹ Kaatuju kaju ngajukuju mari-jarrinjarla ngurrju nyinami. Nyanungurluju yiringimanu ngajuju Yimi Ngurrju yirri-puranjakuju yapakuju. Ngula-warnurlaju, ngampurrpanayirni karna ngajuju nyina yungurna-jana warru yirri-pura tarnngangku.

² Kuja karna-jana warru yirri-pura jaru Kaatu-kurlangu, ngulaju kula karna nyiyarningki-jarra yapa-wangurla yajiki ngurrju-mani warrkingkarlu. Kula karna-nyarra yapaju yimirryinyi. Kula karna kurruly-yirrarni Kaatu-kurlangu jaruju. Kajilparna jungarni-wangu warrki-jarriyarla, ngulangkuju kalakaju kurntaku ngurrju-mani. Kuja-kujakuju, junga jaru karna-nyarra yimi-ngarriirni yapaku panuku kulkurru-jarrarlu yungujulu yapangku nyanyi ngula karna warrki-jarrimi ngurrju-karra-japa marda.

³ Ngalya-kari yapa ngula kalu yanirra kuja-purda-kari Kaatu-kujaku, ngulaju kalu langaju jilyki nyina, kula kalu Kaatu-kurlangu jaru purda-nyanjarla milya-pinyi. Ngula kajulu purda-nyanyi wangkanja-kurra Kaatu-kurlangu jaru,

ngula karna-jana yirri-pura, ngulangku kalu manngu-nyanjarla purda-nyanyi jaruju yajiki nganta, purda-nyanja-wangu nganta.

⁴ Yapa ngula kalu kuja-purda-kari yanirra Kaatu-kujaku, ngulaju kajana Juju Ngawungku milkari-mani, manu langa-jarra kajana tirnngi-mani Yimi Ngurrju purda-nyanja-kujaku. Juju Ngawungku ngulaju kanyanu wiri-pajirni nyampuku nguruku. Kala Yimi Ngurrju ngulaju Rdili-nyayirni-piya Kaatu-kurlangu, ngulangku kanganpalpa milki-yirrarni Jijaji Kiraji ngula-ka nyinami yartarnarri wiri-jarlu-kurlu jurruku-juku yangka jinta-juku Kaatu.

⁵ Nguru-kari nguru-kari ngula karna wapami Yimi Ngurrju-kurlu, ngulaju kula karnaju ngajulu yirri-pura warru yapa-kurra panu-kurra, lawa. Ngari karna-jana yirri-pura Jijaji Kiraji-kirli kuja-ka nyanunguju jinta nyina Warlalja-Wiri ngalipaku yapaku jintawarlayiki. Ngaju karnaju ngari wita-kari wita-kari yirri-pura: Ngajuju ngari karna-nyarra nyurrurlaku warrkijarri, ngula karna nyinami warrkini Jijaji Kiraji-kirlangu.

⁶ Nyurru-wiyi kuja Kaaturlu nyampu nguru ngurrju-manu jaru-miparlu wangkanjarlu, 'Munga-jangkaju parrajurla marlaja parrarl-panturnu.'* Kamparru-wiyi kujalparna Kirijini-wangu nyinaja mungangka, Kaaturluju ngajuju palka-manu rdili-nyayirni-kirlirli, manu Jijajirli-nyanu milki-yirrarnu ngaju-kurra yangka kujarna nyangu Jijaji Kiraji palka-nyayirni ngula-

---

* **4:6** Nyangka Genesis 1:3

ka nyinami yartarnarri wiri-jarlu-kurlu jurrku-juku yangka jintu-juku Kaatu. Ngula-jangkaju, milya-pungulkurna Jijaji Kiraji.

Puurluju ngulaju pirrjirdi-wangu, kala Kaatu-kurlangu kuruwarriji pirrjirdi-nyayirni

⁷ Jaru Kaatu-kurlu, ngulaju wiri-nyayirni nyiya-piya-wangu. Ngulajuju yungu Kaaturlu yungurna-jana yapaku yimi-ngarrirni. Nga-jujurna wita murlukurnpa-piya ngula karlipa kijirni walya-kurra. Kuja kajulu yapangku nyanyi, ngulaju kajulu ngajuju punku-pajirni wiri-wangu nganta. Kala kuja karna-jana yimi-ngarrirni Yimi Ngurrju nyanungurraku yapaku, ngulanya kalu milya-pinyi Kaatju wiri-nyayirni. Nyanungurlu kaju yinyi yartarnarri Yimi Ngurrjuku warru yimi-ngarrirrinjaku.

⁸ Kuja karna-jana yapaku Yimi Ngurrju yirripurami, yapangku kajulu putaputa warlapajirni, manu kajulu putaputa murrumurru-mani. Kala yimi-ngarrirni-jiki karna-jana Yimi Ngurrjuju. Kajilparna ngurrpa nyinayarla nyarrpa-jarrinjaku, kajikarnarla wala-juku nyina Kaatuku.

⁹ Japakujapaku yapangku kajulu purdangirli wajirli-pinyi kula-nganta karna nyina maliki-piya. Kala Kaaturlu kaju mardarni-juku yulka-jirrirli. Japakujapaku yapangku kajulu pakarn-injarla kijirni walya-kurra. Kala lawa-juku karna pina-karrinja-pardimi. Nguru wuurnpa-puru karna-jana yimi-ngarrirni-jiki.

10-11 Ngula karnarla warrki-jarrimi Jijajiki, yapangku kajulu tarnngangku kulukukulukumani yungujulu pakarni tarnnga-kurra Jijaji-piya. Ngulaju junga, marda ngaka-kariji kapujulu pakarni tarnnga-kurra, kala jalanguju karna wankaru-juku nyina. Ngula-warnurla kankulu yapangku milya-pinyi Jijaji ngulaju-ka wankaru-juku nyina jalanguju.

12 Ngula kajulu jangkardu wangkami pakarninjaku yilpajulu nganta pakakarla ngaju, ngulapuruju karna wurra-juku yani Yimi Ngurrju-kurlu yungunkulu wankaru nyina Jijaji Kiraji-kirli.

13 Nyurru-wiyi Kingi Tapiti wangkaja:
“Ngaju karnarla Kaatuku wala nyina, ngula-warnurla karna-jana yapaku warru yirripura Kaatu-kurlu.”*

Kujanya Tapiti wangkaja. Ngaju Puurlu, ngulapiya-yijalarna Tapiti-piya, wala karnarla nyina Kaatuku kapuru nyinanja-wangu. Ngula-warnurlaju karna-jana warru yimi-ngarrirni Yimi Ngurrju.

14 Kuja karna manngu-nyanyi Kaatuju: Kaaturluju wankaru-manu Jijaji Kiraji. Ngulapiya-yijala kapu-ngalpa Kaaturlu wankaru-mani ngalipalku palinja-warnuju. Ngula-jangkaju yungu-ngalpa Kaaturluju kanyi ngula-ka Jijaji ngulangka nyinami, ngula-piya-yijala kapu-ngalpa kanyi.

15 Ngaju karna-nyarra wajampa nyinami nyururlakuju. Ngula kaju nyiyarlangu maju rdip-imirni, ngulaju ngula-juku karna kuja-puruju

---

* **4:13** Nyangka Psalm 116.10

pirrjirdi-jiki nyinami muntuku-wangu. Kuja karna-jana Yimi Ngurrju kanyi kirri-kari kirri-kari-kirra, yapa-kari yapa-karirli kapulu milya-pinyi Kaatuju kajana yimiri-nyayirni nyina. Ngula-jangka yapa-kari yapa-karirli ngarralu milya-pinyi Kaatuju ngurrju-nyayirni, manu wardinyirli ngarralurla pulka-pinyi.

Ngalipa karliparla wala nyina Kaatuku ngula-ka nyanja-wangu nyina

¹⁶ Ngaju karna milya-pinyi yunguju Kaaturlu pina-wankaru-mani-yijala. Ngula-warnurlaju yungurnarla jukuru-wangu warrki-jarrinja-yani. Palkaju karna purlka-jarrinjarla rampaku-jarri. Ngari kaju maya pirrjirdi-mani Kaaturlu parra-kari parra-kari.

¹⁷ Jalanguju karna wita-kari wita-kari murrumurru-jarri, ngulaju kula tarnngaku. Kujarlunya Kaaturluju kaju jungarni-mani yunguju mardarni nguru-nyayirni-wangurla nyanungu-nyangurla tarnnga-juku murrumurru-wangulku. Kula-ka nguru nguna ngula-piyaju nyampurla walyangka.

¹⁸ Nyiyarningkijarra nyampurla ngurungka ngula karlipa nyanyi, ngulaju ngaka kapulurla marlaja yawu-pardimi Kaatuku. Kujarlaju ngajulurlu kula karna-jana manngu-nyanyi nyiyarningkijarra nyampurlaju, lawa. Nyiyarningkijarra Kaatu-kurlangu, ngulaju kula karlipa-jana nyanyi milpangku. Ngulaju kapulu karri tarnnga-juku yawu-pardinja-wangu. Ngularra karna-jana manngu-nyanyi Kaatu-kurlangu-mipaju.

5

Kajirlipa palimi, Kaaturlu kapu-ngalpa yinyi palka-nyayirni-wangu

¹ Palkaju ngalipa-nyanguju ngulaju rampaku kula-nganta kaluku-piya nyurru-warnu-piya. Kajirlipa palimi, ngula-warnuju palinja-warnu, Kaaturluju kapu-ngalpa yinyi palka-nyayirni-wangu yungurlipa palka-nyayirni-wangu-kurlu nyinami tarnnga Kaatu-kurlangurla. Ngulaju yali palka-nyayirni-wangu kaluku-piya jalangu-wangu-piya ngula-ka Kaaturlu ngantirni ngalipakungarnti. Kulalparlipa ngaliparlu ngantikarla kaluku ngula-piya.

² Ngula karlipa nyampurla ngurungka nyinami, ngulaju palkaju karlipa rampaku-jarri nyiyarningkijarra-jangka. Ngula-puruju, milya-pinyi karlipa Kaaturlu kapu-ngalpa palka-nyayirni-wangu yinyi, nyangurla mayi. Ngulaju palka-nyayirni-wanguju kula-nganta wawarda jalangu-warnu-nyayirni-piya ngula karlipa-nyanu parnta-yirrarni. Ngalipaju karliparla ngampurrpa-nyayirni nyina yaliki palka-nyayirni-wanguku. Ngulakunya karliparla wapal-nyina.

³ Kajirlipa palimi, ngula-jangkaju parnta-yirrarni kapurlipa-nyanu palka-nyayirni-wangu-kurlurlu kula-nganta wawarda-piya-kurlurlu. Kajilparlipa marda wawarda parnta-yirrarninja-wangu nyinakarla, ngulaju kajikarlipa manparrpa-piya nyina kula-nganta jalya wawarda-wangu. Kujaju kula ngurrju!

4 Yuwayi, ngula karlipa nyampurla ngurungka nyinami, ngula-puruju kanganpa nguruju wuurnpa-jarri. Ngulaju yungurlipa wuurnparlaju wilji-jiki wilypi-pardimi. Kula karlipa ngampurrpa nyinami nyinanjaku jalya manparrpa-piyaku palka-wangukuju. Ngula-kujakuju yungurlipa-nyanu parnta-yirrarni palka-nyayirni-wangu-kurlurlu tarnngalku. Junga kuja, kapurlipa muku palimi nyampurla walyangka, ngula-jangkaju kapurlipa muku yukamirra milyi-kirralku. Ngulaju ngula-juku! Kaaturlulku kapu-ngalpa palka-nyayirni-wangu yinyi, ngulakuju yungurliparla jirranga nyinami nyanungukuju tarnnga-juku.

5 Kaaturlu jintangku-ngalpa ngurrju-manu. Nyanungurlu jintangku ngula kanganpa kurru-ly-kijirni yungurlipa-nyanu parnta-yirrarni yangka palka-nyayirni-wangu-kurlurlu. Nyurru-juku-ngalpa yungu yangka Pirlirrpia nyanungu-nyangu, manu-ngalpa yirrarnu murru nyanungu-nyangu, ngulaju murruju Pirlirrpia Kaatu-kurlangu kaninjarni. Ngulawarnu, nyiyarningkijarra kuja-ngalpa jangkupungu nyurru-wiyi, ngulaju karlipa milya-pinyi ngaka kapu-ngalpa yinyi.

6-7 Yapa ngalya-kari, junga kalu lani-jarri palinja-kujaku. Kala ngalipa Kirijini-patu, kula karlipa lani-jarri palinja-kujakuju. Ngalipa ngula karlipa nyampurla walyangka nyinami, kula karlipa nyinami Kaatu-kurlangurla nguru-nyayirni-wangurla murnma-juku, ngulaju ngula-juku. Pirr-pardimi karliparla palka-nyayirni-wanguku yangka Kaaturlu ngula kanganpa kam-

parrurlu mardarni. Jalangu kula karlipa nyanyi palka-nyayirni-wanguju. Kala milya-pinyi karlipa junga kapu-ngalpa Kaaturluju yinyi.

⁸ Yuwayi, junga ngulaju kula karlipa lani-jarri palinja-kujakuju, lawa. Ngalipa karlipa ngampurrpa nyina palinjakuju yungurlipa-nyanu yampimi palkaju nyampurla-juku, ngulaju yungurlipa yani Jijaji Kiraji-kirlangu-kurra Warlalja-Wiri-kirlangu-kurra tarnngaku nyinan-jaku.

⁹⁻¹⁰ Nyarrpa-jarrimirlipa ngalipaju? Jalangu mardarlipa nyina nyampurla-juku walyangka, manu marda kapurlipa yukanjarla nyina nguru-nyayirni-wangurla? Ngulaju ngulaju! Palinja-warnuju ngulaju jintawarlayi-juku kapurlipa yaninjarla karrimi kamparrurla Jijaji Kiraji-kirlangurla yungu-ngalpa miimii-nyanyi ngurrju-japa maju-japa yangka kujalparlipa nyampurla-wiyi nyinaja walyangkaju. Kujarlaju, ngari karlipa ngampurrpa-juku nyina Kaatuku wardinyi-maninjakuju tarnnga-juku.

Kaaturlu kajana kanyirni yapa nyanungu-nyangu-kurra yungulurla nyinami kurdukurdunyanungu-nyangulku

¹¹ Jalanguju, ngaju karnarla puta nyina jungarni Warlalja-Wiriki Jijajiki. Ngula-warnunya karna-jana yapaku Yimi Ngurrju yirri-pura jungarnirli yungulurla marda pina jungarni-jarri nyanungukuju. Kaaturlu kaju milya-pinyi ngajuju nyanungu-nyangu ngula karnarla jungarni warrki-jarri. Yungunkujulu nyurrurlarlangurlu milya-pinyi.

12 Ngaju kuja karna-nyarra milki-wangkami, ngulaju kula karnaju wiri-pajirni. Kajilparnaju wiri-pajikarla, ngulaju kajikankujulu pulkapinyi. Yampiyajulu pulka-pinja-wangurlu! Ngarijili wardinyi nyinaka warrki-jarrinja-kurrakuju! Ngalya-kari yapa ngula kajulu nginji-wangka ngajuku, ngulaju kalu-nyanu wiri-pajirni nganta. Kula kalu Kaatu-kurlangu nyiyarningkijarra nyanyi yapangkaju kurturdurrurla. Manu kula kalu nyanyi nyiyarningkijarra kurturdurrurla ngaju-nyangurla. Ngari karna-nyarra milki-wangkami nyurrurlaku yungunkulu-jana mamparl-pinjarla wurra-mani yali-patu nginji-wangkanja-kurraju.

13 Panu-karirli kajulu warungka-pajirni. Ngulaju ngula-juku, waparlku karnarla kutu warrki-jarri Kaatuku. Yapangku ngalya-karirli kajulu pinangkalpa-pajirni. Ngulaju ngula-juku, ngaju karnarla kutu warrki-jarri yungurna-nyarra pirrjirdi-mani.

14-15 Nyampunya karna milya-pinyi: Jijaji Kiraji kaju yulkami. Ngula-jangkanya karnarla marlaja warrki-jarri nyiyarningkijarrarla. Jijaji Kiraji kanganpa yulkami jintawarlayikiji. Kujarliparla majungka-jarrinjarla jurnta yanu Kaatuku, kujarlanya-ngalpa palija ngalipaku Jijajiji. Ngulalpa waraly-karrija warntawarntarla, ngulaju kula-ngantarlipa ngaliparlangu palija ngulangka-yijala. Palija-ngalpa nya-nunguju yapaku jintawarlayiki panuku-juku. Kala Kaaturluju pina-wankaru-manu-yijala. Kujarlaju, ngalipa Kirijini-patu, kularlipa-nyanu warrki-jarri ngalipa-mipaku, lawa. Yungul-

parliparla Jijaji Kiraji-mipaku warrki-jarriyarla.

¹⁶ Jalangu yapa ngula kalu nyinami nyampurla ngurungka, ngulaju kalu-nyanu milyapinyi palka-mipa nyanjarla. Kula kalu-nyanu nyanyi kanunuju Kaatu-piyarlu, lawa. Kala jalangu, ngajulurlu Puurlurlu karna-jana nyanyi Kaatu-piyarlu. Nyurru-wiyi Kirijini-jarrinja-wangurla-wiyi, ngaju kalarna kanginy-pungu Jijaji Kiraji, manu kalarna wati-pajurnu-mipa. Kala jalanguju karna milya-pinyi Jijaji Kiraji Kaatu-kurlanguju. Nyanunguju-ngalpa junga palija warntawarntarla, manu pina-wankaru-jarrija.

¹⁷ Yuwayi, junga. Ngula-warnuju, ngana-puka yapa maju kajirla jinta-jarrimi Jijaji Kirajiki, ngula-jangkaju kapurla marlaja nyinami kurdu Kaatu-kurlangulku. Ngula-jangkaju, Kaaturlu kapu muurl-mardarni maju-kujakuju. Ngulaju kapu jungarnilki nyina.

¹⁸⁻¹⁹ Kaatu-miparlu kanganpa muurl-mardarni maju-kujakuju. Kalarliparla jurnta nyinaja wurnturu Kaatuku. Kala kuja Jijaji Kiraji palija warntawarntarla, kujarluju Kaaturlu-ngalpa pina-kangurnu nyanungu-nyangukurra warlalja-kurra. Yuwayi, Kaaturlu Jijaji-kirlirli kanganpa jintawarlayi muurl-mardarni. Kula-ka pina-manngu-nyanyi majumaju nyiyarningkijarra yangka nyurru-warnu ngularlipa majungka nyinanja-yanu Kirijini-jarrinja-wangurla-wiyi. Nyanunguju kanganpa ngari yawuru-jarri. Manu nganimpaa Kurdungurlu-patu Wiriwiri, Kaaturlu-nganpa milarninjarla yiringi-manu yungurnalu-jana

yapaku warru yimi-ngarrirni Kaatu-kurlu yangka ngula-nyanu Kaaturlu walyka-yirrarnu Jijaji-kirlirli.

20 Kala ngajulu Puurlu, ngulajurnarla Jijaji Kirajiki warrkini Yimi Ngurrju-kurlu. Ngaju karnarla warrki-jarrimi Kaatuku yungu-nyanu nyurrurla pina-kanyi wungu-warnulku. Nyampuju karnarla marlaja wangka Jijaji Kirajiki yungunkulu purda-nyanjarla langa-kurra-mani: "Pina-yantarnilirla Kaatuku nyurrurlaju yapa-patu nyanunu-nyangulku!"

21 Jijaji Kiraji kulalpa punku nyinaja ngalipa-piya. Kala ngulalpa waraly-karrija warntawarntarla, ngula-puruju Kaaturluju murrumurru-maninjarla punku-pajurnu ngalipa maju-panurla ngalipaku kunka-pardinjaku. Kujarlanya kajirliparla jinti-jarrimi Jijaji Kirajiki, ngulaju yungurlipa jungarni nyinami Kaatu-piya-yijala.

6

1-2 Ngajulu karnarla jirranganja warrki-jarrimi Kaatuku yungunkulu pirrjirdi nyina. Kujanya karna-nyarra wangkami ngaju: Kaatu kanyarra yimiri nyina nyurrurlaku, ngulaju yungunkulu tarnga-juku jungarnirli purami wilji-wangurlu. Kaatuju-ka wangkami Payipulurla kuja: "Parra yangka-puru kujalparna-nyarra yimiri nyinaja nyurrurlaku yapaku, ngajulparna-nyarra purda-nyangu, muurl-mardarnurna-nyarra."*

---

* **6:1-2** Nyangka Isaiah 49.8

Yuwayi, ngulaju junga! Jalanguju, Kaatuju kanyarra yimiri nyinami nyurrurlaku yapaku. Jalanguju kanyarra muurl-mardarninja-yani yapa. Purda-nyangkalu! Tarnngajukulu puraya pina-karlirr-yaninja-wangurlu!

*Wuurnpa-puruju kalarla warrki-jarrija-juku
Puurluju*

³ Ngula karnarla warrki-jarri mi Kaatuku, ngulaju yirriyirri manu jungarni. Kajilparna jungarni-wangu warrki-jarriyarla, ngulaju kalakajulu nginji-wangka yapa panu marda, manu kajikalu yunjumu-jarri Kaatu-kujakuju.

⁴ Ngajulurlu yungurnaju milki-yirrarni nyurrurla-kurraju kuja karnarla ngajuju jungarni-nyayirni warrkini nyina Kaatuku. Ngula karnarla warrki-jarri nyanunguku, nyiyarningkijarra maju kaju rdipimi. Kala kula karna yampimi warrkiji. Ngularra-puruju ngaju karnarla tarnnga-juku warrki-jarrinja-yani Kaatuku.

⁵ Japakujapaku yapangkuju kalajulu wilypinskykarra-pungu kilji-nyayirnirli, manu kalajulu yirrarnu rdakungka, manu kalajulu wajirli-pinjarla rdarri-mardarnu, pakarnu kalajulu. Munga-kari munga-kari kalarna warrki-jarri ja jarda-wangu. Parra-kari parra-kari kalarna warrki-jarri ja miyi ngarninja-wangu.

⁶ Ngajuju karna ngurrju-juku nyina tarnnga-juku jungarni-jiki. Ngaju karna milyapinyi Yimi Ngurrju. Ngajuku kalakajulu nyiyarningkijarra maju-juku rdipimi, ngulaju

ngula-juku. Kala ngajuju karnarla warrki-jarrinja-yani-juku Kaatukuju. Yalumpu kuja kajulu yapa nyurunyuru-jarri, ngulaju karna-jana ngampangampa-juku nyina. Ngaju karnarla jirrngaŋga warri-jarri Pirlirrpaa Kaatukurlanguku, ngulangku kaju pirrjirdi-mani ngajuju.

⁷ Ngaju karna-jana yulka yapaku, ngula-jangkanya karna-jana yimi jungarni yirri-pura. Kaaturlu kaju maya pirrjirdi-mani yungurnarla warri-jarri junga-nyayirni pirrjirdi tarnnga-juku. Ngula kajulu Juju Ngawungku manu nyanunu-nyangu puranjakungarduyu-paturlu puta warla-pajirni ngaju yirri-puranja-kujaku, Kaaturluju kaju jungarni-mani manu pirrjirdi-mani kula-ngantarna ngajuju yurrkunyu-piya kurdiji-kirli manu kurlarda-kurlu.

⁸ Panu-karirli kajulurla pulka-pinyi, panu-karirli kajulu maju-pajirni. Panu-kari kajulu wurulywuruly-wangka yuwurrkurla, panu-karirli kajulu ngurrju-pajirni. Panu-karirli kajulu warlkanji-pajirni yikarna-jana nganta yimirr-yinyi. Kala lawa, jungarni karna-jana wangka!

⁹ Ngalya-karirli kalu-nyanu ngurrrpa-pajirni ngajuku milya-pinja-wangu, kula kajulu milya-pinyi nganta ngajuju. Kala panungku-juku kajulu milya-pinyi ngajuju. Japakujapakurna puta palija, manu jalangu parra-kari parra-kari kajikarna palirlangu. Nyangkajulu! Wankaru-juku karna nyina ngajuju jalanguju! Yapa kaju nyurunyuru-jarri yungajulu nganta pakarni. Kulalpjulu pakakarla, lawa. Kaaturlu kaju

warrawarra-kanyi.

¹⁰ Japakujapaku karna marijamarija nyina, ngula-puruju karnarlajinta pulka-pinyi-juku Kaatuku-juku. Japakujapaku tala-wangu karna nyina, ngula-puruju karna-jana yirri-pura-juku yapaku Kaatu-kurlanguju jaruju yungulu mardarni nyiyarningkijarra Kaatu-kurlang. Yuwayi, jalangu ngaju mardarna marlajarra nyiyarningkijarra-wangu. Ngulaju ngula-juku. Kaaturlu kaju rdanjarr-yinyi nyiyarningkijarra ngajukuju kuja karna nyiyakupurda-jarri.

¹¹ Ngajukupurdangka-purnu Kirijini-patu Karinji-wardingki-patu, ngajulurlu karna-nyarra warrarda rdakurl-kijirni mamparl-pinja-wangurlu.

¹² Warrarda karna-nyarra yulka. Marda nyurrurla kula kankujulu yulka.

¹³ Ngaju karna-nyarra wangkami ngula kajana kirda-nyanu wangkami ngalapi-nyanu-patuku, ngula-piyanya karna-nyarra wangkami: Yulkami karna-nyarra nyurrurlaku. Rdakurl-kijikajulu mamparl-pinja-wangurlu yungunkujulu yulka, ngulanya yungurna-nyarra milya-pinyi kuja kankujulu yulkami-nyayirni.

Kulalparlipa jintangka nyinayarla Kirijini manu Kirijini-wangu

¹⁴ Ngajukupurdangka-patu Kirijini-patu, warrawarra-kangkalu-nyanu kuja kankulu jirrnga nyina Kirijini-wangu-patukuju, kajikalu-nyarra karlirr-mardarnirra Kaatukujaku. Nyarrparla kuja? Ngurrju manu maju,

kulalpa-pala jintangka-jarriyarla. Parra manu munga, kulalpa-pala jintangka-jarriyarla.

15 Jijaji Kiraji manu Juju Ngawu, kulalpa-pala jintangka-jarriyarla. Kirijini-wangu manu Kirijini, kulalpa-pala jintangka-jarriyarla.

16 Kaatu-kurlangurla maralypirla, ngaliparlu karliparla pulka-pinyi Kaatu-mipaku. Kula karlipa-jana pulka-pinyi juju-kari juju-kariki, lawa. Payipulurla wangkaja Kaatuju kanganpal nyina JUKURRARNU kaninjarni ngalipanyangurla. Kaatuju kuja wangkaja Payipulurla: "Ngaju karna-jana yapangka nyinami kaninjarni palkangka nyanungurra-nyangurla. Ngaju kapurna-jana nyina nyanungurra-nyangu Kaatu, manu nyanunu kapujulu nyinami ngajyu-nyangu yapa."*

17-18 Kujarnawu wangkaja Kaatu Warlalja-Wiri yangka PIRRJIRDI-NYAYIRNI WITA-WANGU: "Ngaju karna-nyarra nyina Kirda-nyanu nyurrurlaku yungurna-nyarra yapa-patu mardarni. Kajinkijili ngajulu purda-nyanyi wilji-wangurlu, ngulaju karna-nyarra yimiri nyinanjarla rdakurl-kijirni ngajyu-nyangu-kurra. Jurntalu-jana yanta yangka ngula kajulu wilji jurnta nyina ngajuku. Nyiyarningkijarra Juju Ngawu-kurlangu, marnpirninja-wangurlulu yampiya yalumpu, kula ngajyu-nyangu! Marnpirninja-warnuju kajikankujulu jurnta yunjumu-jarri ngajukuju."*

---

* **6:16** Nyangka Leviticus 26.12, Jeremiah 32.38, Ezekiel 37.27

* **6:17-18** Nyangka Isaiah 52.11, Ezekiel 20.34, 41, 2 Samuel 7.14, 7.8

Ngula-warnu-kujaku, warrawarra-kangkalu-nyanu Kirijini-wangu-patu-kujakuju!

7

¹ Ngajukupdangka-patu Kirijini-patu, Kaatuju-ngalpa wangkaja ngalipaku yungugalpa rdakurl-kijirni Kirdanarlu ngalipanyangurlu. Kujarlaju, jungarnirlirlipa-nyanu kirlka-mani, yampimirlipa majuju ngaliparluju, kalaka-ngalpa karlirr-kanyi tarnngalku Kaatukujakuju. Muurlparliparla yirriyirri nyina Kaatuku parra-kari parra-kari yungurliparla nyinami jungarni-nyayirni.

Puurlujulpa-jana wardinyi-nyayirni marlaja nyinaja Karinji-wardingki-patuku

² Ngajukupdangka-patu yapa-patu wungu-warnu-patu, rdakurl-kijikajulu mamparl-pinjawangurlu yungunkujulu yulka. Ngalya-kari kankujulu nginji-wangkami ngaju ngantarna-nyarra warlkangku yimirr-yungu manu ngantarna-nyarra jinyijinyi-manu majuku nyinanjaku manu ngantarna-nyarra tala wijingki jurnta manu. Kujaju junga-wangu!

³ Nyampurla pipangka kula karna-nyarra kurntaku ngurrju-mani yangka kujankujulu nginji-wangkaja ngajuku. Ngarirna-nyarra kam-parru wangkaja ngurrju, yulkami-juku karna-nyarra. Nyampurla ngurungka, kuja karlipa jintangka nyina, kulalpa-ngalpa nganangku-puka karlirr-mardakarla jarkujarnku. Kajirlipa palimi, ngula-pururlangu kulalpa-ngalpa karlirr-mardakarla.

⁴ Ngaju karna-nyarra milya-pinyi ngurrju kuja kankulu nyina yapa, manu karna-jana kuja-juku yimi-ngarrirni yapa ngalya-karikiji nyur-rurlaju. Kajikarna-nyarra nyiyarlangu wangka kutu. Ngula karna wuurnpa-puru nyinami, nyurrurlarlu kankujulu wardinyi-mani-nyayirni.

⁵ Nyurru-wiyi, ngularna yanu nguru-kurra Majatuniya-kurra, nyurrurlakulparna-nyarra wajampa-jarrija-nyayirni. Yapangkulpa-julu kulukukuluku-manu, manulparna-jana wiljiwilji-manu. Ngajulparna wajampa nyinaja lani-nyayirni.

⁶ Kaaturluju milya-pungu kujalparna muntuku nyinaja. Manuju yilyajarni Tayituju wardinyi-maninjaku. Kaaturluju-ka warrarda milya-pinyi yapa kuja-ka muntuku-jarri.

⁷ Ngula Tayituju yukajarni Majatuniya-kurra, ngulangkuju yimi-ngarrurnu yangka kujalpankulu wardinyi-manu nganta. Yimi-ngarrurnuju nyurrurlarlungu ngantalpankulu miyalu maju manu muntuku nyinaja, manu yungunkujulu nganta pina-nyanyi-yijala. Nyanungurluju yimi-ngarrurnu yungunkujulu nganta nyina rdarrkanpa. Ngularna-nyarra purda-nyangu jaru nyurrurla-kurlu, ngulangkujuju wardinyi-manu-nyayirni.

⁸ Yangka kamparru-warnurla pipangka, kujarna-nyarra kulungku ngarrurnu, mardarna-nyarra jarungku muntuku-manu wita ngari. Manngu-nyangulparna yungurna-nyarra marda yalala-yirrakarla nyurrurlaju, kala lawa. Kala jalanguju karna wardinyi nyina yangka kujarna-

nyarra muntuku-manu pipa-karirla kamparru-warnurla.

⁹ Ngulankulu nyangu pipa yangka, marda-nyarra yirraru-manu. Kala kularna-nyarra ngajulurlu nyurrurla yirraruku ngurrju-manu. Kaaturlu-nyarra yirraruku ngurrju-manu yalirli jarungku yungunkulurla nyanungukuju pina-yaninjarla jungarni-jarrimi. Ngula-warnunyu karna jalanguju wardinyilki nyina kujarna-nyarra yangka pipa yilyajarra nyurrurlaku. Manu jaru-warnurlu ngarrirninja-warnurlu, ngajulurlu kularna-nyarra pakarninjarla miyalu maju-manu.

¹⁰ Yangka yapa ngula kalu tarnnga wilji-jarrinja-yani, marda kalakalu-nyanu purda-nyanyi kurntalku. Kala kajili tarnngangku manngu-nyanyi wiliji pina-jungarni-jarrinja-wangurlu manu yalala-yirrarninja-wangurlu Kaatukuju, ngulaju ngarralu pali. Kala kaji-jana Kaaturlu kurntaku ngurrju-mani ngulaju yungulu pina-yaninjarla yalala-yirrarni nyanungu, ngulaju yungu-jana Kaaturlu wankaru-juku mardarni. Ngulaju yungurliparla jintawarlayi-jiki wardinyiji nyina.

¹¹ Yali jinta yapa nyurrurla-nyangurla turnungka, ngulalpaju nginji-wangkaja ngajuku, ngula-nyarra Kaaturlu kurntaku ngurrju-manu yirdija nginji-wangkanja-warnurla, nyurrurlajunkulurla kulu-jarrija-nyayirni manu yungunkulu pakarninjarla marda jungarni-mani, kalaka-nyarra nyurrurlarlangu kii-purrami. Nyurrurlarlu yungunkujulu milki-yirrarni ngula kankulu jungarni nyina

nyanungu-piya-wangu. Yungunkujulu pina-nyanyi-yijala, manu yungunkujulu mapirri karrimi nginji-wangkanja-kujaku. Yuwayi, milya-pinyi karna-nyarra kuja kankulu jungarni nyinanja-yani.

¹² Yangka kujarna-nyarra pipa-kari yilyajarra, kularnaju jaarl-wangkaja wati yinya-kujakuju kujalpaju nginji-wangka ngajuku kamparru-wiyi, lawa. Manu kujarna-nyarra pipa-kari yilyajarra, kularnarla nginji-wangkaja yinyaku watiki. Pipa-karirna-nyarra yilyajarra yungunkulu milya-pinyi yangka kuja kankujulu yulkami-juku. Ngula-warnurlanyaju Kaatuju wangkaja pipa-kariki yilyanjaku nyurrurlakuju.

¹³⁻¹⁴ Kala ngula karna-nyarra milya-pinyi yangka kuja kankujulu ngajuku yulka, ngula-warnuju karna wardinyi nyina jalanguju nyurrurlakuju.

Ngularna-nyarra yilyajarra Tayituju nyurrurla-kurra jaru-kurlu, ngulakungarnti-jirnarla wangkaja kuja, "Tayituju, nyarrpapuka kajinpa-jana wangka ngaju-nyangu jaru, ngulaju kapungkulu purda-nyanjarla purami." Kujanyarnarla wangkaja Tayitujukuju. Yuwayi, ngajulparna-nyarra tarnnga warrarda wangkaja junga, manu pipangkalparna-nyarra wangkaja junga. Kala Tayitujurlulpanyanu manngu-nyangu marda nyurrurla kapunkulu purda-nyanja-wangu nyinayarla wurra-maninjarla. Kujarlaju, ngulajulpa wita ngari laniji nyinaja pipakuju milki-yirrarninjaku nyurrurlakuju. Kulankulu wurramanu. Nyangunkulu pipa, manu ngungkurr-

nyinajankujulu jaruku. Ngulangkuju Tayitujuju wardinyi-manu-nyayirnilki. Nyanungujuju ngajuku pina-yanurnu, manuju yimi-ngarrurnu ngulankulu rdakurl-kujurnu. Ngulangkuju ngajuju wardinyi-manu-nyayirni-yijala.

¹⁵ Jalanguju, Tayitujurlu kanyarra manngu-nyanyi-juku nyurrurlarlu kujankulu nganjirni rdakurl-kujurnu lani-jarrinja-karrarlu manu mirrmirr-karrinja-karrarlu. Manu kanyarra manngu-nyanyi-juku nyarrpa kujankulu purdanyangu nyanunguju ngula-nyarra pipa ngajunyangu milki-yungu. Ngula-warnu kanyarra nyanunguju yulka karrikarri-wangu parra-kari parra-kari.

¹⁶ Ngaju karna-nyarra wala nyinami wardinyi-nyayirni, kujarluju kankujulu miyaluju raa-pinyi.

8

Majatuniya-wardingki-paturlu Kirijini-paturlu, yungulpalu-jana tala jamangku Kirijini-patu-kariki Jurujulumu-wardingki-patuku marlajarra-watiki.

¹ Ngajukupurdangka-purnu Kirijini-patu, ngajulurlu Puurlurlu yungurna-nyarra yimi-ngarrirni Kirijini-patu ngula kalu turnu-jarri jaaji-kari jaaji-karirla ngurungka Majatuniyarla. Kaatuju ngulaju kajana yimiri nyina, ngula-warnunya kalu jamaju nyina yinjakuju marlajarra-watiki yapakuju.

² Kirijini-patu Majatuniya-wardingki-patu, ngulaju kalu nyina tala wita-kurlu-mipa, kala

ngula-kurluju wurra-juku kalu wardinyi-juku nyina. Ngulaju kalu-jana tala panu jama-nyayirnirli kijirni yali-patu-karikiji Kirijini-kariyi-nyanuku ngula kalu nyina tala-wangu-nyayirni Jurujulumurla.

³⁻⁴ Ngajulurlu yungurna-nyarra yimi-ngarrirni wita-kari Majatuniya-wardingki: Ngulalu-jana yungu tala panu-jarlu Jurujulumu-wardingki-patuku Kirijini-patuku, kulalu-jana nyiyarlangu jurnta mardarnu. Ngajulurlu kularna-jana jinyijinyi-maninjarla payurnu yungulu-jana tala panu-jarlu yinyi, lawa. Ngarilpajulu nyanungurlu-juku warrarda kutu yinja-parnkaja jamangku yungurna-jana kanjarla yinyi Jurujulumu-wardingki-patuku yapaku Kaatu-kurlangu-patuku. Muurl-yungujulu talaju kujalpalu mardarnu.

⁵ Kula-nganta yungulu-jana wita tala yungkarla, kala wirilkili-jana talaju yungu. Ngulakungarntirljili-nyanu yungu Jijaji Kirajikirra Warlalja-Wiri-kirra. Ngula-jangkajulu-nyanu yungu ngaju-kurra, manujulu wangkaja yungujulu purda-nyanjarla purami ngajuju.

⁶ Payirni karna Tayituju yungu pinayani nyurrurla-kurra yungunkulurla tala warru yinyi yungu-jana kanyi Kirijini-patuku Jurujulumurlaku. Ngulaju yangka-juku ngulan-yarra kamparrurlu-wiyi payurnu jama-nyayirnirli talaku kijirninjaku.

⁷ Nyurrurla Kirijini-patu Karinji-wardingki-patuh, yijardu-nyayirni kankulu nyinanja-yani Kaatukuju kamparrurla. Nyurrurla kankulurla Kaatuku wala nyinami-nyayirni. Yimi

Ngurrju kankulu-jana warru yirri-pura. Nyururlarlu kankulu milya-pinyi Kaatu-wanaju. Pirrjirdi-nyayirni kankulurla Kaatuku warrkjarrri tarnnga-juku. Yulkami-nyayirni kankujulu ngajuku. Ngulakuju karna-nyarra nyampu wangka: Kajilpankulu-jana junga yulkayarla Jurujulumu-wardingki-patuku Kirijiniki, ngulajangkaju, talalu-jana kijika wiri-nyayirni, lawangarrirninja-wangurlu!

⁸ Kula karna-nyarra jinyijinyi-mani tala yali-patuku yinjaku, kuja kapunkulu-jana marda yinyi. Ngajuju lawa jinyijinyi-maninjakuju. Wangkami kankujulu nganta kankulu-jana yulka yali-patuku yapa marlajarra-watiki talawanguku Jurujulumurlaku. Marda ngulaju junga. Karijaja. Ngula-warnurlu yangka kujarna-nyarra yimi-ngarrurnu Majatuniya-wardingki-patu ngulalpalu-jana tala yungu yimirirli.

⁹ Nyurrurlarlu kankulu milya-pinyi Warlalja-Wiri Jijaji Kiraji. Yulkami kanganpa yimirinyayirni. Kamparru-wiyi nyampukungarnti ngurukungarnti, ngulajulpa nyinaja ngurungka Kirda-nyanu-kurlangurla-wiyi, ngulalpa mardarnu nyiyarningkijarra. Kirda-nyanu yampija purdangirli, ngula yanurnu nyampukurra nguru-kurra yungu-ngalpa jirrnga-nyinami ngalipaku marlajarra-watiki. Nyanunguju yanurnu marlajarra ngalipa-piyajala yungurlipa mardarni nyiyarningkijarra Kirda-nyanu-kurlangu.

¹⁰ Yangka yukuri-karirla-wiyi nyurru-wiyi, jaaji-kari jaaji-kari-jangka, nyurrurla kamparru-

warnu kujankulu-jana mari-jarrija yali-patuku Jurujulumu-wardingki-patuku, mari-jarrinjarla kujurnunkulu-jana tala kamparru-warnupaturlu-wiyi. Nyurrurlajunkujulu wangkaja yungunkulu-jana nganta yinyi panu tala. Kala kujurnunkulu ngari wita-kari wita-kari talaju. Jalanguju ngurrju-nyayirni kajinkili tala kijirninarla turnu-mani muku yilyanjaku yali-patuku Kirijini-patuku.

¹¹ Yuwayi, jalangurlulu muku manta talaju ngulaju yungunkulu-jana yilyami. Purlurlpa-wangurlu kutulu-jana yilyaya tala yali-patuku. Marda yangka kuja kankulu tala wita mardarni panu-karirli, manu marda yangka kankulu panu-karirli mardarni wiri marda tala, ngulaju kutulu-jana yungkarra yimirirli. Ngula-jangkaju kapurna-nyarra milya-pinyilki nyurrurlaju wardinyilki yinja-panulku.

¹² Nyurrurlarlu nyiyarlangu kajinkili mardarni marda witarlangu, marda panurlangu, ngarili-jana kutu yungka yimirirli yapaku tala-wanguku marlajarra-watiki. Kajinkili-jana kapankurlu yinyi purlurlpa-wangurlu manu kurlpukurlpu-wangurlu, ngula-jangkanya yungu-nyarra Kaatuju wardinyi-jarri mi nyurrurlaku.

¹³ Ngajulurlu kula karna-nyarra jinyijinyi-man i panuku talaku yinjaku yungunkulu marda marlajarra nyina tala-wangu.

¹⁴ Jalangu marda kankulu panu-jarlu tala mardarni. Ngula-warnuju, kutulu-jana jamangku-juku yungkarra yapaku yali-patuku. Marda ngaka-karirla kalakankulu

rdapardapa-nyinami. Ngula-jangkaju, kajili yali-paturlu yapangku mardarni tala panu, ngulaju ngajulurlu yungurna-jana payirni tala kijirnинjaku nyurrurlakulku. Kujarlaju yungurlipa-nyanu yinyi kuja-jarra kuja-jarrarlu.

¹⁵ Kujanya-ka Payipulurlaju wangkami: "Ngulalpalu Yijirali-pinkirli warru turnu-manu miyi yangka yirdi maana manangkarrarla, panu-karirlilpalu manu panu-jarlu. Manu panu-karirlilpalu manu wita. Ngulangkuju-jana muku pirda-manu miyi-pardurluju. Ngula-jangkaju, kulalpalu ngana yarnunjuku-jarrija."*

Tayituju manu nyanungu-nyangu wungu-warnu-jarra, ngulaju-jana yilyaja Puurlurlu kirri-kirra Karinji-kirra talaku warru maninjaku

¹⁶ Kaatukuju kanyarrarla Tayituju marlaja yulkami yungu-nyarra jirrnganja warrki-jarrimi ngaju-piya. Ngula-warnuju karnarlajinta pulkapinyi Kaatuku.

¹⁷ Kula karna jinyijinyi-mani Tayituju nyurrurla-nyangu-kurraju yaninjaku, lawa. Ngularna payurnu yungu-nyarra jirrnganja warrki-jarri, ngulajuju ngungkur-nyinaja. Yulkami kanyarra karrikarri-wang. Nyanunguju-ka ngampurrpa-nyayirni nyina yaninjarraju yungu-nyarra nyanyi.

¹⁸ Ngaju karna-nyarra yilyamirra jinti-kari wati Kirijini-kari Tayituju-kurlu. Ngulaju yangka ngula-ka warru yirri-pura Yimi Ngurrju Jijaji

---

* **8:15** Nyangka Exodus 16.18, 31

Kiraji-kirli, ngula-warnurlu kalurla pulka-pinyi
Kirijini-kariyi-nyanurlu.

¹⁹ Kirijini-paturlu jaaji-kari jaaji-karirli kalu milya-pinyi nyampuju wati. Ngulaju yajarnulu yunguju jirrngaŋja warru yani ngajuku yungurlajarra warrawarra-kanyi wungungku ngajarlarlu tala. Yali-patuku kuja karlipa-jana yulkami ngalipa, ngula-warnuju karlipa-jana kijirni talaju. Nganimparlu kajirnalu-jana yaninjarla yinyi yali-patuku, kujanya kapurnalurla pulka-pinyi Warlalja-Wiriki Jijaji Kirajiki. Kajili yali-paturlu yapangku mani tala, ngulaju yungulu-ngaŋpa milya-pinyi nganimpa kuja karnalu-jana warrawarra-kanyi ngampurrparlu.

²⁰ Nganimparlu karnalu yirriyirrirla muurl-mardarni tala nyampu wiri-jarlu, kalakalu-ngaŋpa yapa ngalya-karirli kula-ŋganta wijpalka-pajirni, kalakalu-ngaŋpa manngu-nyanyi kula-ŋganta karnalu-nyanu wuruly-mardarni nganimparlulku.

²¹ Nganimpa yungurnalurla junga-nyayirni Kaatuku warrki-jarri. Kajilparnalurla jungarni-wangu warrki-jarriyarla, Kaaturlu manu yaparlangurlu kajilpalu-ngaŋpa nyangkarla nganimpa jungarni-wangu warrkjarrinja-kurra, ngulaju kajikalu-ngaŋpa jukuru-jarri maju-nyanjarla. Ngula-kujakuju karnalu yirriyirrirla talaju mardarni.

²² Ngaju karna-nyarra yarda yilyamirra jintakari Kirijini-kari nyurrurlakuju yungu-palangu rdanparni Tayitujuku manu yangka jinta-kariki kamparru-warnuku. Ngulangkuju nyiyarningkijarra warrki ngurrju-maninjarla nyurru-

manu ngularnarla wangkaja warrki-jarrinjaku. Ngula-jangka karna milya-pinyi kuja-ka nyina warrkini ngurrju. Wanaraji karnarla nyina. Nyanungurlu kanyarra milya-pinyi nyurrurla ngula kankulu kijirni tala wiri yali-patu-kariki Jurujulumu-wardingki-patuku. Kujarlaju kanyarra wardinya-jarri yaninjaraku nyurrurlakurra yungu-nyarra jirrngaŋja warrki-jarrimi talaku kijirnijakungarntiji.

²³ Tayituju ngulaju wungu-warnu ngajunyangu, ngulaju wungu karlijarra warrki-jarri ngajarraju yungurnalu-nyarra pirrjirdi-mani jirramarlu. Jirrama-kari wati-jarra Kirijini-jarra, ngulajulu-palangu jaaji-kari jaaji-kari-wardingki-paturlu yajarninjarla yiringi-manu yungu-pala yani Tayituju-kurlu nyurrurlanyangu-kurra nguru-kurra. Nyurrurlarlu kajinkili-jana nyanyi warrki-jarrinja-kurra mata-wangu, kujarlaju kapunkulurla pulka-pinyi Kaatuku.

²⁴ Kajili yali-patu marnkurrpa yanirra nyurrurla-nyangu kirri-kirra Karinji-kirra, nganjirni mantalu-jana, manu yungkalujana talaju jurnta mardarninja-wangurlu. Ngula-warnuju, Kirijini-paturlu Majatuniya-wardingkirli kapulu-nyarra milya-pinyi nyurrurla kuja kankulu jama-nyina. Kujanyarna-jana nyurrurla-kurlu yirri-puraja kamparrurlu-wiyi.

9

Puurlurlu-jana yarda payurnu-yijala Karinji-wardingki-patu yungulu-jana yinyi tala

Jurujułumu-wardingki-patuku marlajarraku

¹ Ngajurna-nyarra ngula-juku payurnu nyurrurla yapa-patuju yungunkulu-jana yinyi tala yangka-patuku Jurujulumurlaku marlajarrapatuku. Marda jalanguju, kula karna-nyarra yarda payirni-yijala talakuju. Kula nyiyakulku?

² Nyurrurlarlunkulu-jana nyurru rdurrjurnu talaku kijrninjaku. Nyampurla Majatuniyarla, ngulajurna-jana warru yimi-ngarrurnu Kirijini-patuku yangka kujalpankulu-jana kujukujurnu tala jamangku wanta-pardu-karirlaku kirntangi-patuku. Ngulakuju ngalya-karirli Majatuniya-wardingki-paturlu Kirijini-paturlangurlu nyurrurla-piyarlu yungulu-jana tala kijirni yali-patuku-juku Jurujulumu-wardingki-patukuju.

³ Ngajulu Puurlu karna-jana warrarda wangkami Majatuniya-wardingki-patuku ngula kankulu-jana jama-nyinami Jurujulumu-wardingki-patuku. Ngulaju jalangu karna-jana yilyamirra Tayituju manu nyanungu-nyangu wungu-warnu-jarra yungulu yanirra nyurrurla-nyangu-kurra tala maninjaku. Kajili yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngula-warnuju kajili-nyarra payirni talaku, kajinkili-jana tala-wangurlu nganta wurra-mani, ngulaju maju. Kajikajulu kapuru nyina kula-ngantarna-jana warlkangku yimirr-yungu talaku.

⁴ Ngaka-karirla kapurna yanirra Majatuniya-wardingki-patu-kurlu Kirijini-patu-kurlu nyurrurla-nyangu-kurra. Ngulaju nyurrurlaju kajinkili tala-wangu-wiyiji nganta nyina, ngulaju kapurna-nyarra kurnta-jarri. Kapunkulu-nyanu nyurrurlarlanguju kurnta-jarri. Kuja-kujakunya

karna-nyarra wangkami kajirnalu rdipimirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngulaju yungunkulu-
nganpa tala kamparrurlu mardarni.

⁵ Yangka ngulankujulu tala jangku-pungu nyurru-wiyi yungunkulu-jana nganta yilyami Jurujulumu-wardingki-patuku Kirijini-patuku. Ngaju karna-nyarra milya-pinyi nyurrurlaju jama. Ngula-warnu karna-jana payirni nyampu-
patu wati-patu marnkurrpa yungulu kamparru yanirra ngajuku. Ngulaju kajili rdipimirra, ngulaju kapunkulu jintawarlayirli talaju turnu-
mani. Ngaka-kariji kapurna yanirra talaku yaliki maninjaku. Mardakajulu kamparru ngajuku, kalakarna-nyarra lawangkaju kurntaku ngurrju-
mani tala-wangurlaju ngarrirninarlu.

⁶ Purda-nyangkajulu! Kaatu kangularpa wangka yungurlipa nyinami jama tala-kurlu ngalipa-
nyangu-kurlu. Tala ngalipa-nyangu ngulaju ngurlu-piya-yijala. Nganangku-puka kaji mily-
ingka yirrarni ngurlu walyangka marnkurrpa-
mipa, ngulakuju kapurla wita marlaja pardimi mangarriji. Kala nganangku-puka kaji wiri panu
milyingka yirrarni, ngulakuju kapurla panu wiri marlaja pardi.

⁷ Kaatu kajana yulka yapaku jamaku ngula kalu-nyanu yinyi yimirirli wajampa-jarrinja-
wangurlu. Kulalu-nyarra nganangku jinyijinyi-
mani talaku yinjaku. Ngula-warnurlaju, yungulpankulu-jana yimirirli yungkarla tala yali-patuku Kirijini-patuku Jurujulumu-
wardingki-patuku manu wardinyirli. Wita marda tala, marda wiri tala, kutulu-jana yungka.

⁸ Kajinkili-jana yinyi yimirri nyinanjarla ngur-

rjungku, ngulaju Kaaturlu kapu-nyarra yinyi nyiyarningkijarra ngulaju yungunkulu-nyanu warrawarra-kanyi manu yungunkulu-jana yinjapardi yapa ngalya-karirlanguku.

⁹ Nyampuju-ka wangka Payipulurla kuja:

"Nganangku-puka kaji-jana yinyi jamangku marlajarra-watiki, ngulaju yali yapaju kapulu jama-pajirni. Kaji pali, yapangku kapulu manngu-nyanyi kujalpa nyinaja jama."*

¹⁰ Nyurrurlarlu mayi kankulu milya-pinyi jaru Payipulu-jangka? Kaaturlu jintangku kangalpa yinyi ngurlu walyangka kuja karlipa milyingka yirrarni mangarrikingarnti. Nyanungurlujuku jintangku kangalpa yinyi mangarriji ngarninjaku. Ngula-piyarlu-yijala Kaaturlu kapu-nyarra nyiyarningkijarra yinyi yungunkulu-jana warrarda yuuly-pinjarla yapa-patu-kariki yinyi yimirirli.

¹¹ Yuwayi, Kaaturlu kanyarra junga yinyi nyiyarningkijarra yangka tarnnga kuja-juku yungunkulu-jana yinyirra yangka Jurujulumu-wardingki-patuku Kirijiniki. Kajirnalu ngan-imparlu maninjarla kanyirra tala yangka yali-patu-kurra, kapulurla yati-wangka nyurrurla-nyangukuju Kaatukuju.

¹² Yuwayi, tala ngula-kurlurlu yungunkulu-jana warrawarra-kanyi yangka Kirijini-patu Kaatu-kurlangu. Ngula-warnu, panu-jarlurlu yapangku kalurlajinta pulka-pinyi Kaatuku.

---

* ^{9:9} Nyangka Psalm 112.9

¹³ Kari-nganta kankulurla wala nyina Jijaji Kirajiki. Ngarrirni nganta kankulu-nyanu Kirijini, manu purami nganta kankulu Yimi Ngurrju Jijaji Kiraji-kirli. Kujaju junga! Ngulakuju yapa panu-jarlurlu kalurlajinta Kaatuku pulka-pinyi. Ngula kankulu-jana tala yinyi jamangku yali-patuku Jurujulumu-wardingki-patuku manu nguru-kari nguru-kari-wardingki-paturlanguku, ngulaju yali-paturlangurlu kalurlajinta Kaatukuju pulka-pinyi.

¹⁴ Kaatuju-nyarra yimiri nyinaja, manu yulka kanyarra yapaku panuku. Ngula-warnurlaju, Kirijini-paturlu Jurujulumu-wardingki-paturlu kapulu-nyarra manngu-nyanyi nyurrurlaju miyalurlu wardinyi-nyayirnirli. Manu kapulu-nyarrarla wangkami Kaatuku nyurrurlaku.

¹⁵ Jintawarlayirli ngaliparlu, yungurliparla pulka-pinyi Kaatuku kuja-ngalpa yilyanjarla yungu Jijaji Kiraji. Nyanunguju warntarri-nyayirni-wangu Kaatu-kurlangu ngalipakuju!

10

Puurlurlulpa-nyanu muurlparlu warrawarra-kangu ngularra-kujaku yapa-patu-kujaku kujal-palurla warru nginji-wangkaja

¹ Jijaji kala-jana nyinaja yapaku nganyunganyu-wangu yimiri. Kujarlaju, ngajulu Puurlu yungurna-nyarra wita wangkami Jijaji-piya-juku kulu-wangu: Ngalya-karirlji kankujulu rampal-manngu-nyanyi ngajuju, manu kankujulu nginji-wangka kuja, "Kuja-ka

Puurlu yanirni nyampu-kurra, ngulaju kanganpa yimiri nyina manu wangka. Kala ngula kanganpa yilyami pipa, ngulangkaju kanganpa wangkami kulu-nyayirni.”

2 Ngulaju ngula-juku, ngaju karna-nyarra payirni nyampurla pipangka yungunkujulu jungarnirli manngu-nyanyi. Ngalya-kari kankujulu nganta nginji-wangka kula karna mardarni Pirlirrpaa Kaatu-kurlangu, manu nganta karna purami ngaju-nyangu-wana nganayi-piyarlu Kirijini-wangu-piyarlu nganta. Kajirna-nyarra yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngarrarna-jana kulungku ngarrirni yali-patumipa ngula kajulu warrarda nginji-wangka. Kala ngalya-kari nyurrurla, ngari karna-nyarra yaninjarla wangkami kulu-wangu.

3-4 Yuwayi, ngajurlangurna nyampu-wardingki yapa nguru-wardingki, kala kularna panu-kari-piya yapa ngula kalu lawa nyina Pirlirrpaa Kaatu-kurlangukuju. Ngajurna wati pirrjirdipiya Pirlirrpaa Kaatu-kurlangu-kurlu. Ngula karnarla warrki-jarri Kaatuku, ngulaju Pirlirrpaa Kaatu-kurlangu yunguju jirrnganja karri kulan-ganta karna wati pirrjirdi-piyarlu pinyi Juju Ngawu. Ngajulurlu kulalparna pungkarla Juju Ngawuju kurlarda-kurlurluju manu kurdiji-kirlirli, lawa. Pirlirrpaa Kaatu-kurlangu-kurlurlu manu yartarnarri Kaatu-kurlangu-kurlurlu karna pinyi. Yartarnarri ngula-kurlurlu, pinyi karna Juju Ngawu ngula-ka pirrjirdi-nyayirni nyina nyampurla walyangka. Panu-jarlu yapa kalurla wilji-juku nyinami Kaatuku ngungkurnyinanja-wangu. Kala Kaatu-kurlangu-kurlurlu

yartarnarri-kirlirli ngulaju karna-jana kurruлы-
kijirni yungulurla ngungkurr-nyinami Kaatuku.

5 Ngalya-karirli kalu-nyanu wiri-pajirni nganta. Wangka nganta kalu kula-ka Kaatuju nyina palka. Kujarlunya kalu-jana pinarri-mani yapaju, manu kalu-jana warla-pajirni Kaatu-kujaku ngungkurr-nyinanja-kujakuju. Ngaju karna-jana wurra-mani yali-patu pulka-pinja wita-wangu-wati. Manu ngalya-karirli, ngula kalu Kaatuju rampal-manngu-nyanyi, ngaju karna-jana wangkami yungulu jungarnirli manngu-nyanyi nyanunguju.

6 Ngulaju ngula-juku. Kala kajirna yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngarrarna-nyarra payirni kajikankujulu marda ngungkurr-nyina, marda lawa. Kajinkjili purda-nyanjarla purami wilji-wangurlu, ngulaju ngula-juku. Kala ngula-warnuju, kajiji nganangku-puka wiljiwilji-mani, ngulaju kapurna maju-mani Kaatu-kurlangu-kurlurlu yartarnarri-kirlirli.

7 Ngaju-nyangu Kirijini-patu, miimii-nyangkalu-jana ngula kajulu nginji-wangkami. Ngurrju nganta kalu nyina, kala nyiya-piya kalu kaninjarni nyina kurturdurrurla, nyiya-japa kalu warrarda manngu-nyanyi nginyinginyirla? Nyinami kalu Jijaji Kirajikirlangu nganta warlalja nyanungu-nyangu, kala ngajukuju kajulu nginji-wangka ngajuju kularna nyanungu-nyangu nganta. Ngulaju kula junga! Ngajurlangurnarla Jijaji Kirajikiji.

8 Ngajurna-nyarra warrarda wangkaja nyur-rurlaku yapaku, ngulangkuju Warlalja-Wiringki Jijajirli yiringi-manuju yungurnarla nyina Kur-

dungurlu Wiri. Ngulakuju nyurrurlarlu marda kankulu manngu-nyanyi ngaju nganta karnaju wiri-pajirni. Ngulaju ngula-juku. Nyanungurluju manu yungurna-nyarra pirrjirdi-mani yapa, kula murrumurru-maninjaku. Kula karnaju ngula-warnuju kurntaku ngurrju-mani.

⁹ Ngalya-kari kankujulu nginji-wangka ngaju nganta karna-nyarra putaputa lani-mani nyurrurla ngaju-nyangu pipa-kurlurlu.

¹⁰ Ngalya-karilji kankujulu rampal-manngu-nyanyi ngajuju, manu kankujulu nginji-wangka kuja, "Kuja-ka Puurlu yanirni nyampu-kurra, nyanunguju nyanjarlaju rampaku-nyayirni, manu yimi nyanungu-nyanguju rampaku-nyayirni. Kala kuja kanganpa pipa yilyamirni, wangkami kanganpa kulu-nyayirni."

¹¹ Yapangku nyurrurlarlu, ngula kankujulu nginji-wangkami, purda-nyangkajulu! Nyampuju karna-nyarra wurnturu-ngurlu pipaju yilyami. Wangkami karna-nyarra pirrjirdi-nyayirni pipangka nyampurlaju. Ngaka-karirla, kajirna yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngulaju yungurna-nyarra wangkami jaru jurru-juku, jaru pirrjirdi-jiki ngulaju ngaju-nyangu Kurdungurlu Wiri-kirlangu.

¹² Nyurrurlarlu kankujulu jinyijinyi-mani yungurna nyina yali-patu-piya ngula kalu-nyanu wiri-pajirni nganta. Ngampurrpa-wangurna kujakuju. Ngulajulu ngurrrpa, milya-pinjawangu! Ngari kalu-nyanu jaruku tarnpirni, manu kalu-nyanu ngurrju-maninjarla yirrarni nyanungu-nyangu kuruwarri yungulu-nyanu

ngurrju-pajirni jintawarlayirli.

¹³ Ngajulu, Kaaturluju yilyaja nguru-kari nguru-kari-kirra Yimi Ngurrju-kurlu, manuju yilyaja nyurrurla-nyangu-kurrarlangu. Ngajurna-nyarra Yimi Ngurrju kangurnu nyurrurlaku. Ngula-mipa-jangka karnaju ngurrju-pajirni.

¹⁴ Ngulaju junga kujarna-nyarra kamparru-warnurlu kangurnu Yimi Ngurrju Jijaji Kiraji-kirli nyurrurlaku. Ngulakuju yungurnaju ngurrju-pajirni. Kala kajirna nyinayarla nyurrurla-nyangu-kurra yaninja-wangu, ngulaju kulalparnaju ngurrju-pajikarla ngajuju.

¹⁵ Ngula kajana Kaaturlu yiringi-mani wati-kari wati-kari manu yinyi kajana warrki warrki-jarrinjaku, ngulaju nyanungurra-nyangu-mipa warrki, kula ngaju-nyangu. Yapa ngalya-karirliji kajikajulurla pulka-pinyi yapa jinta-kari-kirlanguku warrkiki. Ngampurrpa-wangurna kujakuju. Ngari karna-nyarra pipangka yirrarni nyurrurlaku ngampurrparlu, ngula-jangka yungunkulurla wala nyinanja-yani parra-kari parra-kari Kaatukuju. Ngaka marda Kaaturluju kajikaju yilyamirra nyurrurla-nyangu-kurra yungurna-nyarra jirrngaŋja warrki-jarri yarda.

¹⁶ Kajirna-nyarra yanirra nyurrurla-nyangu-kurra Karinji-wardingki-patu-kurra, ngula-jangkaju yungurna yani wurnturu-nyayirni karlarra Yimi Ngurrju-kurlu yapa-patu-kurra ngurrpa-patu-kurra. Kajilpa-jana wati-karirli yirri-purayarla Yimi Ngurrju nyarrpararla marda ngurungka, ngaju kulalparna yantarlarra ngula-kurra, ngulajurla nyanungu-nyangu

warrki. Kajikarnaju nganta ngurrju-pajirni kujarlaju.

¹⁷ Payipulurlaju kuja-ka wangkami:
"Yampiyalu-nyanu pulka-pinja-wangurlu! Jintakulurlajinta pulka-pungka Jijaji Kirajiki ngalipa-nyanguku Warlalja-Wiriki!"*

¹⁸ Ngana-puka kaji ngurrju nganta nyina, Kaaturluju ngulaju yapa yali kulalpa yimiri nyinanjarla nyanunu-nyangu-ngarrikarla. Kala ngana-puka kaji Kaaturlu ngurrju-pajirni, ngulaju-ka yimiri nyinanjarla nyanunu-nyangu-ngarrirni.

11

Puurlulu-jana panu-kari Karinji-wardingki yirdiji yirrarnu 'Yimirr-yinja-palka'

¹ Ngari karna-nyarra wita ngari wangkami nyurrurla warungka-piya. Kutujulu purda-nyangka wurra-maninja-wangurlu!

² Ngaju karna-nyarra nyina wajampa-nyayirni nyurrurlaku yapaku Kaatu-piya, kalakankulurla jurnta yani. Nyurrurla yapajunkulu kirlka-nyayirni kula-ngantankulu kamina-piya kuja-ka nyina murnma yupukarra-jarrinjakungarntiji. Ngulankulu Kirijini-jarrija, ngajurnarla wangkaja Kaatuku yungurnarla nyurrurla yinyi Jijaji Kirajiki kula-nganta yangka watingki kuja karla jangku-pinjarla yinyi nyanungukupdangka-kurlangu kapirdi-nyanu-kurlangu kamina yungurla yinyi wati-kariki yungu wungu-kurra-mani. Purayalu Jijaji

---

* ^{10:17} Nyangka Jeremiah 9.24

Kiraji-mipa, ngula-warnu ngaka-kari kapurnarla nyurrurla yinyi nyanunguku.

³ Ngaju karna-nyarra wajampa-jarri, kalaka-nyarra Juju Ngawungku warlkangku yimirr-yinyi. Ngula-jangkaju, kajika-nyarra nginyinginyi muku kurruly-kijirni majuku manngu-nyanjaku. Ngula-jangkaju, kajikankulurla jurnta yani Jijaji Kirajiki karnta kuja karla kali-nyanuku jurnta parnka, ngula-piya. Kuja-piya-yijala Yiipiji, Juju Ngawungku nginyinginyi yimirr-yinjarla kurruly-yirrarnu yungu majulku manngu-nyangu.

⁴ Yuwayi, ngaju karna-nyarra wajampa-jarri nyurrurlaku yapaku ngula kankulu majuwana-juku manngu-nyanyi. Ngajulurna-nyarra pinarri-manu jungarni Yimi Ngurrju Jijaji-kirli. Kala yapa-kari yimirr-yinja-palka, kajili yanirni Yimi-kari-kirli Ngurrju-kurlu nganta Jijaji-kirli nganta, ngulaju kankulu-jana kutu purdanyanyi wurra-maninja-wangurlu. Kaaturlunyarra yungu Pirlirrpia nyanungu-nyangu. Kala yapa-karirli yangka yimirr-yinja-palkarlu, kajili-nyarra yirri-pura pirlirrpia-kari Kaatu-kurlangu-yijala nganta, ngularlangu kankulu maninjarla rdakurl-kijirni. Ngulaju maju! Ngulaju purdanya-wangurlulu-jana wurra-manta!

⁵ Nyurrurla-nyangurla jaajirla, yangka-patu yimirr-yinja-palka kuja kalu nyina, ngulaju kalunyanu ngarrirni yapa-patu-karikiji parrpardajuku, wiri-nyayirni nganta kalu nyina. Ngulaju kula junga! Ngajujurna ngularra-piya-yijala, kuja-jarra kuja-jarra karnalu nyina.

⁶ Ngaju marda kula karna nyanungurra-piya

nyina ngula kalu-nyanu nganta parrparda-juku-
ngarriрni jarukuju yirri-puranjakuju. Kala ngajuluju karna-jana parrpardaly-nyina Kaatuku
milya-pinjaku. Ngajulurlu yangkarna-nyarra
pinarri-manu warrajarlu yungunkujulu milya-
pinyi ngula karna pinangkalpa nyina Yimikiji
Ngurrjuku.

⁷ Nyiya-jangka kankujulu maju-pajirni?
Yimirr-yinja-palka nyurrurla-nyangu turnu-
warnurla, ngulaju kalu-nyarra jinyijinyi-
mani talaku yungunkulu-jana yinyi yimi-
ngarriрninjakungarntiki. Ngajulu kularna
ngularra-piya. Ngularna-nyarra Yimi Ngurru
yimi-ngarrurnu nyurru-wiyi, ngulaju kularna-
nyarra payurnu talaku. Manulparna ngurru
nyinaja pulka-pinja-wangu yungunkujulu
nyurrurla-juku wiriji nganta nyinami parrparda-
juku ngajukuju.

⁸ Yangka ngularna-nyarra jirrnganja warrki-
jarrija nyurrurlaku Karinjirla, Kirijini-paturlu
jaaji-kari jaaji-kari-ngirlirli ngulajulpajulu
yungu talaju yungurna-nyarra jirrnganja warrki-
jarri nyurrurlaku talaku payirninja-wangu.

⁹ Ngularna-nyarra yangka jirrnganja nyi-
naja Karinjirla, ngulaju tala-wangulparna nyi-
naja. Ngula-puruju, kularna-nyarra warrarda
payurnu talaku, ngulaju kapurna-nyarra yukayi-
mantarla marda. Kirijini-paturlu Majatuniya-
wardingki-paturlu wati-paturlu, kangurnujulu
talaju, ngula-warnujurna-nyarra yampija war-
rarda payirninja-wangurlu. Ngaka-kari kajirna
yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, ngula-warnu
kularna-nyarra payirni talaku yinjaku.

¹⁰ Ngularra yimirr-yinja-palka, ngulaju ngajuku kajulu nginji-wangka ngula karnaju wirlapajirni nganta. Ngulaju kula junga. Ngaju karna-nyarra jungarnirli yimi-ngarrirni Jijaji-piyarlu ngula-jana jungarnirli warrarda yimi-ngarrurnu. Kulajulu nganangku-puka warlapajirni ngurungka nyampurla Yakararla, ngajulurlu yungurna-jana kula waparlkurlu yimi-ngarrirninja-yani Yimi Ngurrju tala payirninja-wangurlu.

¹¹ Nyurrurlarlu yapangku kankujulu manngunyanyi kula karna-nyarra nganta yulka. Ngulaju kula junga! Kaaturlu kaju milya-pinyi ngula karna-nyarra yulkami karrikarri-wangu.

¹² Yangka yimirr-yinja-palkarlu ngulangku kalu-nyarra jinyijinyi-mani talaku yimi-ngarrirnininjakungarntirli. Pulka-pinyi kalunyanu, manu ngantalu-nyanu ngarrirni ngajupiya-yijala ngula karna warrki-jarri talaku nganta payirninja-karra nganta. Ngulaju kula junga. Ngajulurlu yungurna-nyarra warrarda yimi-ngarrirninja-yani Yimi Ngurrju talaku payirninja-wangurlu.

¹³ Yangka-patu yimirr-yinja-palka-patu, ngulaju kulalu ngaju-piya ngulaju Jijajirli milarnu Kurdungurlu Wiri, lawa. Ngayi kalu-nyarra yimirr-yinyi, manu ngarrirni kalu-nyanu Kurdungurlu-patu Wiriwiri Jijaji Kiraji-kirlangu-patu nganta. Kala lawa. Kulalu Jijaji-kirlangu-patu nyanungurraju, lawa.

¹⁴ Ngula kalu-nyarra yangkangku yimirr-yinja-palkarlu yimirr-yinyi Kurdungurlu Wiriwirirli nganta, ngularrarluju kula kajulu ngurrju-

mani kinyirr-ngarninjaku. Milya-pinyi karna-jana Juju Ngawu-piya ngula kanyanu kurruly-yirrarni marramarra-piya Kaatu-kurlangu-piya. Ngula-piyarlu-yijala kalu waalparrirni yangka-paturluju yimirr-yinja-palkarlu.

¹⁵ Warrki-jarri kalurla nyanunguku. Yapa kalu-jana yimirr-yinyi yungulu-jana rampal-manngu-nyanyi Kaatu-kurlangu-patu warrkini-patu nganta jungarni nganta. Yangka-patu yimirr-yinja-palka, ngulaju ngakaju Kaaturlu yungu-jana maju-mani jungarnirli.

Puurlulu-nyanu milki-ngarrurnu Karinji-wardingki-patuku ngulalparla rdipija maju nyiyarningkijarra nyanunguku

¹⁶ Ngula-juku, nyampu karna-nyarra yarda wangka: Yampiyajulu warungka-pajirninjawangurlu! Kala kajinkijili warungka-pajirni, ngulaju ngula-juku. Ngulaju ngarijili kutu purda-nyangka wangkanja-kurraju.

¹⁷ Ngari karna-nyarra ngajuju wita-kari wita-karirli yimi-ngarrirni nyurrurlakuju warungka-piyarlu. Ngalipa-nyangurlu Warlalja-Wiringki Jijaji Kirajirli, nyanunu kulaju ngajuku wangkaja yungurnaju wiri-pajirni. Ngula-jangka, ngari karnaju wita-kari wiripajirninarla milki-ngarrirni warungkarlu ngaju-miparlu.

¹⁸⁻¹⁹ Nyurrurlarlu yapangku kankulu manngunyanjarla milya-pinyi nganta nyiyarningkijarra nganta. Ngulaku kankulu-jana purda-nyanyi wardinyirli yangka yimirr-yinja-kurra. Yangka-patu yimirr-yinja-palka kalu-nyanu warungka

kururruru-karri yangka Kirijini-wangu-piya. Jalanguju ngarrarna wangkami wita-kari nyanungurra-piya warungka.

²⁰ Yangka-paturlu yimirr-yinja-palkarlu kalunyarra jinyijinyi-mani. Ngulaju jurnta kalunyarra kanyi nyiyarningkijarra yimirr-yinjarla. Maju-pajirni kalu-nyarra, manu pakarni kalunyarra lalypangku wirlkiji. Ngula-puruju kankulu-jana warrarda purda-nyanja-yani. Nyiyakulku kankulu-jana purda-nyanyi?

²¹ Nyurrurlarlu kankujulu rampal-manngu-nyanyi ngaju ngantarna rampaku. Nyurrurlarlunkujulu manngu-nyangu ngajulurlu nganta yungurna-nyarra jinyijinyi-mantarla yangka-paturlu yimirr-yinja-palkarlu. Kala lawa, ngampurrrpa-wangurna kujakuju.

Yangka-paturlu yimirr-yinja-palkarlu kajili-nyanu marda pulka-pinyi nyanungurlu, ngulaju ngula-juku. Kala ngajurlangurlu yungurna-nyarra milki-ngarrirni muujumuujurlu. Purda-nyangkajulu!

²² Nyanungurlu kalu-nyanu nganta ngarrirni 'Yipuru'. Ngajurlangurna Yipuruju. Ngarrirni kalu-nyanu nganta 'Yijirali-pinki'. Ngulaju ngajurlangurna Yijirali-pinki. Nyanungurlu kalu-nyanu nganta ngarrirni Yipuruyamu-kurlanguju kurdukurdu. Ngulaju ngajurlangurna Yipuruyamu-kurlangu.

²³ Warrki-jarri nganta kalurla Jijaji Kirajiki. Kala ngajuluju karnarla warrki-jarrimi nyanungurra-piya-wangu parrparda-juku. Ngaju karna wangkami warungka-piya! Panukurna nyinaja rdakungka nyanungurra-

piya-wangu. Yurrkunyurlulpajulu wilpinykarra-pakarnu nyanungurra-piya-wangu. Parra-kari parra-karirla kapurna paliyarla.

²⁴ Rdaka-palarla ngurra-kari ngurra-karirla, Juwu-paturlu wiriwirirli puuly-mardarninjarlajulu wilpinykarra pakarnu 39-palaku.

²⁵ Manu marnkurrpa-karirla ngurra-karirla, yurrkunyurluju Ruumu-wardingki-paturluju, ngulajulu puuly-mardarninjarla pilykirrkarra-pungu kuturu-piya-kurlurlu. Japaku-kariji pirli-kirlirlilpajulu luwarnu yungujulu nganta pungkarla tarnnga-kurra. Pawurturla ngulaju marnkurrpaku-yijala kapurna paliyarla kuja wantija. Jintangka parrangkalpaju ngapa wiringki kangu parra wiri, munga wiri. Kapurna puta paliyarla-yijala ngulangkaju.

²⁶ Ngulalparna warru yanu kirri-kari kirri-kari-kirra, rdipijalparna-jana ngawarra wiriki, ngulaju kapuju kangkarla tarnnga-kurra. Purunju-palkarlu kapujulu nyiyarningkijarra wuruly-kangkarla ngaju-nyanguju. Ngajunyanguju ngurrara-jintarlu warlaljarlu yapangku Juwu-paturlu, ngulajujulu jangkardu yanurnu pinjaku manu Juwu-wangu-paturlangu. Kirri-kari kirri-karirla manu manangkarrarla manu ngapangka ngulalparna warru yanu, ngularrarlangurla kapurna puta paliyarla. Ngula-paturlu-yijala ngula kalu-nyanu Kirijini-ngarrirni nganta, japaku-japaku-julu jangkardu yanurnu.

²⁷ Palkaju mukurnaju purda-nyangu murru-murrulku warrki-jangka. Kalarra warrki-jarrija

munga wiri jarda-wangu. Manu kalarla warrki-jarrija parra wiri ngarninja-wangu miyi manu ngapa. Manu kalarla miyi-wangu nyinaja, manu kalarla yarlungka ngunaja yuwarli-wangurla pirriyarla wawarda-wangu.

28 Parra-kari parra-kari karna-jana warrarda manngu-nyanyi, manu wajampa-jarrimi karna-jana Kirijini-patuku ngurrju-japa ngula kalu turnu-jarri jaaji-kari jaaji-karirla.

29 Nganangku-puka Kirijinirli kaji-nyanu rampaku purda-nyanyi, ngajurlangurlu karnaju rampaku-yijala purda-nyanyi. Kaji ngana-puka Kirijini karlirr-yani Kaatu-kujaku yimirr-yinja-warnu, ngulakuju karnarla jangkardu nyina kulu yangkaku yimirr-yinja-panuku.

30 Kajinkijili nyurrurlarluju jinyijinyi-mani yungurnaju pulka-pinyi warungka-piyarlu, ngulaju ngula-juku. Ngarirna-nyarra wita-kari wangka yungunkujulu milya-pinyi rampaku-juku.

31 Kaatu Kirda-nyanu Jijaji Kiraji-kirlangu Warlalja-Wiri-kirlangu, ngulaku kuja karliparla pulka-pinyi tarnnga-juku, ngulangkuju kaju milya-pinyi ngajuju ngula karna-nyarra yimirr-garrirni jungarnirli, kula warlkangku.

32 Nyurru-wiyi ngulalparna kirringka Tamakarla nyinaja, wirilpa nyinaja wati ngula yirrarnu Kingi Yaritarlu. Ngulangkuju putaju rdarri-mardarninjarla rdaku-kurra yirrarnu. Nyanungu-nyangu yurrkunyu ngulaju yirrarnu-jana kiirti-kari kiirti-karirla yungujulu warlapajirni ngaju wuruly-parnkanja-kujaku.

³³ Kala ngaju-nyangurlu Kirijini-kariyi-nyanurlu, ngulangkujulu yirrarnu yakuju wiringka, kankarlarra-ngurlu rdilypirrpawanarlu juturu-yirrarnujulu kaninjarra walyakurra. Ngula-jangkanyarnarla jurnta wuruly-parnkaja.

12

Puurlurlu jukurr-manu nganta kuja kangu Kaaturlu kankarlarra nyanungu-nyangu-kurra nguru-kurra

¹ Kajilparnaju pulka-pungkarla, kujaju ngurrju-wangu. Kala nyurrurlarlu kankujulu jinyijinyi-mani yungurnaju pulka-pinyi nganta. Ngulaju ngula-juku. Wita karna-nyarra ngari wangkami ngulaju wita milki-yirrarnu Warlalja-Wiringki Jijajirli kujarna jukurr-manu.

² Milya-pinyi karna wati jinta Kirijini. Nyurruwiyi, yukuri-karirla 14-pala-karirla, Kaaturlu yali wati kangu kankarlarra-nyayirni nguru-nyayirni-wangu-kurra nyanungu-nyangu-kurra. Kaaturlu marda palka-nyayirni kangu, marda pirlirrpapa-mipa marda kangu, karija. Kaatu-miparlu-ka milya-pinyi.

³ Yuwayi, Kaaturlu kangu yali wati kankarlarra-nyayirni nguru-nyayirni-wangu-kurraju. Kaaturlu marda palka-nyayirni kangu, marda pirlirrpapa-mipa marda kangu, karija. Kaatu-miparlu-ka milya-pinyi.

⁴ Ngulangkaju yalirli watingki, purda-nyangulpa ngana marda wangkanja-kurra, ngulajulpa wangkaja nyiyarningkijarra

tarruku. Ngalipa yapa kulalparlipa kujarraju wangkayarla, ngularraju yimiji tarruku-nyayirni!.

⁵⁻⁶ Junga karna-nyarra wangka: Yali wati kuja Kaaturlu kangu kankarlarra, ngulajuju ngajulu kangu! Ngulaku nyurrurlarlu yapangku marda kankujulu ngurru-pajirni ngajuju. Karrimirra kujaju! Manu kularnaju ngajulurluju pulkapinyi, lawa! Kajinkijili nyanyi jungarni warrkjarrinja-kurra manu jaru ngurrju wangkanja-kurra, ngula-mipa-warnunyajulu ngurru-pajika. Ngarirna-nyarra wita-karilki yarda wangka yungunkujulu milya-pinyi rampaku-juku.

⁷ Yuwayi, Kaaturluju milki-yirrarnu ngajuku nyiyarningkijarra ngurrju-nyayirni nyanungunyangurla ngurungka. Ngula-warnuju kajikarnaju pulka-pinjya-yani jamuru-karrinja-karrarlu. Kuja-kujakuju, Kaaturluju yilyajarni Juju Ngawu yunguju warrarda murrumurru-maninja-yani. Ngulaju kula-nganta Juju Ngawungku panturnu palkaju nyirli-piyarlu. Ngulangku kaju warlapajirni jamuru-karrinja-kujakuju, kajikarnaju jamuru-karrimi.

⁸ Murrumurru ngulalparna warrarda nyinaja, marnkurpa-palakurna payurnu Jijaji Warlalja-Wiri yunguju jurnta kanyi murrumurru yangka nyirli-piya. Kala lawa.

⁹ Wangkajaju marnkurrpaku kuja, "Murru-murruju kularnangku jurnta kanyi, kala kapurnangku warrawarra-kanyi yimirirli. Ngula kanpa rampaku nyina manu murrumurru-jarri, ngula-jangkaju kapurnangku pirrjirdi-mani." Wangkajaju kujanya. Jalangu ngula kar-

naju rampaku purda-nyanyi, ngula-puruju karna wardinyi-jiki nyinami. Nyampu karna-jana warrarda yimi-ngarrirrinja-yani-juku: Ngula karna rampaku nyina, Jijaji Kiraji-kirlangu yartarnarri kaju kurru-yukami.

¹⁰ Ngaju karnarla warrarda warrki-jarrinja-yani Jijaji Kirajiki wardinyi-juku. Rampaku-puru, murrumurru-puru, nyurunyuru-puru, nginji-wangkanja-puru, manu nyiya maju rdipinjarni-puru, ngulaju ngula-juku. Kala kajirna rampaku ngularra-piya nyina, Jijaji Kirajirli kapuju pirrjirdi-maninja-yani.

*Puurlu-jana
rdumurdumu-karrija
Kirijiniki*

*wajampa-jarrinjarla
Karinji-wardingkiki*

¹¹ Ngaju karnaju pulka-pinyi warungka-piyarlu. Nyurrurlarlu yapangkunkujulu jinyijinyi-manu warungka-piya wangkanjaku. Yangka-paturlu yimirr-yinja-palkarlu kalu-nyanu wiri nganta ngarrirni Kurdungurlupatu Wiriwiri nganta. Parrparda-nyayirni-juku nganta kalu-nyanu ngarrirni ngajukuju. Ngulaju junga-wangu. Ngajurna-jana parrparda-nyayirni wurnturu-juku nyanungurra-piya-wangu. Ngula-warnuju, yungulpankujuju ngurrju-pajikarla.

¹² Ngusalparna-nyarra jirrnganja warrki-jarrija nyurrurlaku nyurru-wiyi Karinjirla, Kaaturluju yartarnarri nyanungu-nyangu yungu, ngula-kurlulparna warrki-jarrija nyurrurlaku ngangkayi-kirli-piya. Ngula-jangkanya kankujulu milya-pinyi ngajuju

Kurdungurlu Wiri Jijaji Kiraji-kirlangu, kula yangka-patu-piya yimirr-yinja-palka-piya, lawa.

¹³ Talajulu yungu Kirijini-karirli, kala kularna-nyarra nyurrurla payurnu talaku. Ngula-jangkanya kankujulu marda manngu-nyanyi kuja karna-jana yulkami nyanungurra-mipaku? Ngaju karna-nyarra yulka kuja-jarra kuja-jarra nyanungurra-piyarlanguku. Nyurrurlarlu kankujulu manngu-nyanyi marda yungurna-nyarra yalala-yirrarni nyurrurla. Lawa! Nyurrurlarlu yungunkujulu yalala-yirrarni ngaju.

¹⁴ Yangkarna-nyarra yanurra jirramaku nyanjaku nyurrurlaku yapaku Karinjirla. Jalanguju, yungurna-nyarra yanirra nyanjaku-yijala. Kajirna yanirra, ngulaju kularna-nyarra payirni nyiyarningkijarraku. Nyurrurla-mipajulu-nyanu yungka ngaju-kurraju! Ngajujurna-nyarra kirda-nyanupi. Kurdukurdurru kula kalu-jana kirdanyanu ngati-nyanu wurdujarra-mani, lawa. Kirda-nyanurlu manu ngati-nyanurlu kalu-jana wurdujarra-mani kurdukurdu. Ngula-jangkanya kularna-nyarra nyiyarningkijarraku payirni.

¹⁵ Kajirna yanirra, ngulaju ngarrarnaju yinyi nyurrurla-kurra, manu yungurna-nyarra warrki-jarri palapala-karda yulkanja-karra. Nyurrurlarlangu marda yungunkujulu yulka?

¹⁶ Nyurrurlarlu kankujulu milya-pinyi ngularna-nyarra nyurrurlaku jirranganja nyinaja nyurru-wiyi talaku payirninja-wangu. Kala jalanguju, panu-kari kankujulu nginji-wangka-juku ngaju ngantarna-nyarra yimirr-yungu

warlkanjirli talaku. Ngulaju kula junga.

¹⁷ Manu yangka-patu wati-patu, ngularna-nyarra yilyajarra nyurrurla-nyangu-kurra nyurru-wiyi, ngulangkuju kulalu-nyarra yimirr-yungu talaku mayi? Lawa!

¹⁸ Ngajulurlurna payurnu wati yangka Tayituju yungu-nyarra yanirra nyurrurla-nyangu-kurra manu jinta-kari Kirijini-karirlangu. Nyurrurla nganta-nyarra Tayitujurlu yimirr-yungu mayi? Lawa. Kula-nyarra yimirr-yungu. Tayitujurlu-ka manngu-nyanyi ngaju-piyarlu, manu warrki-jarri kanyarra ngaju-piya-yijala yungu-nyarra pirrjirdi-mani.

¹⁹ Nyurrurla panu-kari yapa kankujulu nginji-wangka ngajuku nganta karnaju pipangka nganta jaarl-karrimi nyurrurla-kujaku yungunkujulu yampimi nginji-wangkanja-wangurlu nganta? Ngulaju kula junga. Ngajukupurdangka yapa-patu wungu-warnu-patu, ngajurna warrkini Jijaji Kiraji-kirlangu. Nyiyarningkijarra karna-nyarra wangka nyampurla pipangka yunguju Kaatu-miparlu ngurrju-pajirni manu nyurrurlarlanguku pirrjirdi-maninjaku.

²⁰ Ngaju karna-nyarra wajampa-jarrinjarla rdumurdumu-karri nyurrurlaku yapaku. Kajirna-nyarra yanirra nyurrurlaku Karinji-kirra, kalakarlipa-nyanu marda kulu-jarrinjarla wiljiwilji-mani. Ngulaju maju. Ngula-kujakuju yungurlipa wardinyi-nyayirni nyina. Kajilparna-nyarra yaninarla nyangkarla ngarrirninjakurra marda, mulu-nyanja-kurra marda, kulu

wangkanja-kurra marda, purlurlpa-kurra marda ngula kankulu-nyanu jurnta mardarni nyiyarningkijarra yapa-kariyi-nyanukuju, nginji-wangkanja-kurra marda, kurrurru-karrinja-kurra marda, manu marda kuwalyuwalyukurra, ngula-kurra kajilparna-nyarra nyangkarla junga marda, ngulaju kajikarna-nyarra kulu-jarri.

21 Yangka ngularna-nyarra yanurra kamparru-wiyi Karinji-kirra, panu-karijilpankulu jungarni-wangu nyinaja kalykuru wita-wangu manu yurnilyka. Manunkulu-nyanu marri-pungu yungunkulu warru nguna. Ngularrarlujunkujulu kurntaku manu yulanjaku ngurrju-manu. Yungulpankulu Kaatuju yalala-yirrakarla ngula-jangkarluju. Kajirna-nyarra pina-yaninjarla nyanyi yalala-yirrarninja-wangu-jangka Kaatukuju, ngulaju Kaaturluju kapuju kurntaku ngurrju-mani-yijala karrikarri-wangu kujankujulu nyurrurlarlu ngaju kurntaku ngurrju-manu. Kuja-kujakuju, warla-pajikalu-nyanu!

13

Puurlurlu-jana pututu-pungu Kirijini Karinji-wardingki yungulu yalala-yirrarni Kaatu

1 Ngajurna-nyarra yanurra jirramaku kamparru-wiyi, ngakarna-nyarra pina-yanirra.

Nyampunya kangalpa Payipululu yimi-ngarrirni:

"Nyurrurlarlu kula-pankulu-nyanurla
 kunka-mantarla yapa kajilpa jintamiparlu yapangku jiily-ngarrikarla
 nyiyarningkijarra-jangka marda.
 Ngulajulu yampiya! Kala jirramarlu
 marda, marnkurrparlu marda, marda
 panungku kajilpalu jiily-ngarrikarla,
 ngulajulu-nyanurla kunka-manta yali wati
 jinta nyiyarningkijarra maju-jangka!"*

² Ngularna-nyarra jirrnga-nya nyinaja nyurru-wiyi yapaku nyurrurlaku, panu-karijinkili nyinaja jungarni-wangu. Yangkarna-nyarra wangkaja yungunkulu jungarni-jarrinja-yani. Jalanguju pipangka nyampurla karna-nyarra pututu-pinyi: Kajirna-nyarra rdipimirra Karinji-kirra, ngulaju kapurna-nyarra miimii-nyanyi jungarni-japa kankulu marda nyina. Kala kajirna-nyarra nyanyi jungarni-wangu-juku nyinanja-kurra, ngulaju yungurna-nyarra majuman.

³ Ngalya-karirli kankujulu manngu-nyanyi ngaju nganta ngarrarna-nyarra wangkami ngaju-nyangu-mipa jaru nganta. Ngulaju junga-wangu. Jijaji Kirajirli kula kanyanu rampaku milki-yirrarni nyurrurla-kurra. Milki-yirrarni kanyanu pirrjirdi-nyayirni nyurrurlakurraju. Kajirna yanirra nyurrurla-nyangu-kurra, yunguju jirrnga-nya wangkami. Ngula-jangkanya yungunkujulu milya-pinyi ngula karnarla marlaja wangkami nyanunguku.

⁴ Yangka watiya warntawarntarla, Jijaji ram-

---

* **13:1** Nyangka Deuteronomy 19.15

paku palija. Ngula-jangkaju, Kaaturlu pina-wankaru-manu nyanungu-nyangurlu yartarnar-rirli. Ngula-kurlu yartarnarri-kirli, nyanunguju-ka jalanguju wankaru nyina. Ngaju karnarla jirrnganja nyina jintangka Jijajiki. Ngula-purujurna rampaku-yijala ngula-piya ngulalpa waraly-karrija. Kajirna yanirra nyurrurla-nyangu-kurra Karinji-kirra, Kaaturluju yunguju pirrjirdi-mani yartarnarrirli. Kapurna wankaru nyina Jijaji Kiraji-kirli yungurna-nyarra nyur-rurlalku pirrjirdi-mani.

⁵ Marda kankulurla wala nyina Jijaji Kirajiki, lawa marda wala nyinanja-wangu. Nyurrurlarlu marda kankulu nyanungu milya-pinyi Jijaji Kiraji ngula kanyarra jirrnganja nyina. Marda milya-pinja-wangu-jukunkulu. Kujarlaju, kula-jana miimii-nyangka yapa ngalyakari, nyunturlu-nyanu miimii-nyangka maju-japa mardanpa, marda jungarni-mardanpa.

⁶ Ngajurlangujulu miimii-nyangka yungunku-julu junga-pajirni Jijaji Kiraji-kirlangu Kurdungurlu Wiri.

⁷ Kaatu karna-nyarrarla payirni nyurrurlaku yungunkulu karlirr-yaninja-wangu nyina. Nyurrurlarlu yapangku kajinkijili miimii-nyanjarla manngu-nyanyi-juku kularna nganta Kurdungurlu Wiri. Ngulaju ngula-juku. Ngaju karna-nyarra jirrnganja warrki-jarri nyurrurlaku, kula ngajuku ngurrju-pajirnинjaku, kala yungunkulu jungarni nyina.

⁸ Kulalparna nyarrparlu warla-pajikarla yimi junga Jijaji Kiraji-kirli, ngajuluju karna-jana yimi-ngarrirninja-yani-mipa ngula-puruju

warrkingka. Ngula-warnunya karnarla Kaatuku wangkami yungu-nyarra muurl-mardarni karlirr-yaninja-kujaku.

⁹ Ngaju mardarna rampaku. Kala nyurrurlaju kajinkili pirrjirdi nyina, ngulaju ngaju karna wardinyi-nyayirni-jiki nyina. Ngaju karna-nyarrarla payirni Kaatu nyurrurlaku yungu-nyarra pirrjirdi-maninja-yani.

¹⁰ Warlalja-Wiri Jijajilji yirrarnu ngajuju nyanungu-nyangu Kurdungurlu Wiri yungurnajana yapa pirrjirdi-mani, ngulaju kula yapakuju riwarri-maninjaku. Ngula-jangkanya karna-nyarra pipangka yirrarni jaru yungurna-nyarra kurnta-ngarrirni kulungku yungunkulu Kaatu yalala-yirrarni kamparrurlu ngajukuju kajirna rdipimirra. Ngula-warnu yalala-yirrarninja-warnu Kaatuku, ngulaju kajirna yanirra, kapurna-nyarra wangkami ngurrju kulungku ngarrirrninja-wangu.

Puurlurlu pipa nyampuju lawa-manu Kirijini-patu yapaku Karinji-wardingkiki

¹¹ Ngajukupdangka-purnu Kirijini-patu, pipa nyampuju karna lawa-mani nyurrurlaku. Payirni karna-nyarrarla Kaatuju yungu-nyarra warrarda jirrnganja nyinami. Jungarnili nyinaka Jijaji-piya! Linpangkujulu purdanyangka jaru kujarna nyampurla pipangka yirrarnu. Ngungkurr-nyinayalu-nyanu, wiljiwilji-maninja-wangu! Kulu-wangurlulu-nyanu warrawarra-kangka! Ngula-jangka, ngula kanganpa yulka jintangka-juku, manu ngula kanganpa pululu-juku mardarni kulu-wangu,

ngulaju kapu-nyarra jirrnga-
juku.

¹² Nyuyu-jarrinjarla, pardupardu-mantalu-
nyanu Kirijini-paturluju!

¹³ Jintawarlayirli Kirijinirli nyampurlarlu
yungulu-nyarra yimi-ngarrirrinrra ngurru-
nganta kalu nyina.

¹⁴ Nyampu karna-nyarrarla payirni Kaatuku
nyurrurlaku yungu-nyarra Jijaji Kiraji warrarda
nyina yimiri tarnnga-juku. Yungunkulurla war-
rarda yulka Kaatuku. Jintangka-juku yun-
gunkulurla jirrnga-nyina Pirlirrpaa Kaatu-
kurlanguku. Ngula-juku.

**Warlpiri Short Bible
The Shorter Bible in the Warlpiri language of
Australia**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Warlpiri

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-07-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 14 Aug 2024

5e1e13b8-2e6d-5bcb-9cec-76fc3b9b62ce